

T.C.

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TASARIM ANA BİLİM DALI

TASARIM BİLİM DALI

**KASTAMONU YAZMACILIK (TAŞ BASKI) SANATI VE
AHŞAP KALIPLARIN DESEN ÖZELLİKLERİ**

Öznur GÖKMEN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman

Dr. Öğr. Üye. Selda GÜZEL

KONYA-2019

Yüksek Lisans Tezi Kabul Formu

Öğrencinin	Adı Soyadı	Öznur GÖKMEN		
	Numarası	164263001009		
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Tasarım Ana Bilim Dalı		
	Programı	Tezli Yüksek Lisans ☒	Doktora	☐
	Tez Danışmanı	Dr. Öğr. Üye. Selda GÜZEL		
	Tezin Adı	Kastamonu Yazmacılık (Taş Baskı) Sanatı Ve Ahşap Kalıpların Desen Özellikleri		

Yukarıda adı geçen öğrenci tarafından hazırlanan “Kastamonu Yazmacılık (Taş Baskı) Sanatı Ve Ahşap Kalıpların Desen Özellikleri” başlıklı bu çalışma ..14../..06../..2019 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oybirliği/oyçokluğu ile başarılı bulunarak, jürimiz tarafından yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Ünvanı, Adı Soyadı

Danışman ve Üyeler

İmza

Dr. Öğr. Üyesi Selda GÜZEL ÖZTÜRK
Dr. Öğr. Üyesi Necide Dursun
Dr. Öğr. Üyesi Hilmi Karagözü

[Handwritten signatures]

T. C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Bilimsel Etik Sayfası

Öğrencinin

Adı Soyadı Öznur GÖKMEN

Numarası 164263001009

Ana Bilim / Bilim Dalı Tasarım Ana Bilim Dalı

Programı Tezli Yüksek Lisans ☒ Doktora ☐

Tezin Adı Kastamonu Yazmacılık (Taş Baskı) Sanatı Ve Ahşap Kalıpların Desen Özellikleri

Bu tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

Öğrencinin imzası
(İmza)

ÖNSÖZ

Yazmacılık, insanların duygu ve düşüncelerini renk ve desenlerle ifade etme biçimi olarak yıllardır süregelen bir sanat dalı olmuştur. Bu sanat dalı makineleşmenin etkisi ile eski güzelliğini kaybederek, kullanılan desenler sıradanlaşmış ve bozulmalar yaşamıştır.

Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tasarım Anabilim Dalı yüksek lisans tez çalışması olarak hazırlanan bu araştırma, Kastamonu taş baskı sanatı ve ahşap kalıpların desen özelliklerinin belirlenmesi amacı ile yapılmıştır.

Çalışmanın şekillenip gelişmesinde görüş ve önerileriyle her zaman desteğini sağlayan, yakın zamanda emekli olan değerli danışmanım Sayın Yrd. Doç. Dr. Emine KARPUZ' a, araştırmanın devam edilip, sonuca ulaşılmasında bilgi ve deneyimleriyle, yardımcı olan değerli danışmanım Sayın Dr. Öğr. Üye. Selda Güzel'e, müze araştırmalarım boyunca yardımcı olan Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya müzesi Müdürü Sayın Fulya Aldı ve İsmail Çoban'a, atölyelerinde gözlem yapma imkânı sağlayan Hacer Keloğlu, Şahinaz Kurtoğlu ve Celal Yağcıoğlu'na, taş baskı sanatı konusunda bilgisine başvurduğum, yaşayan insan hazinesi ödülüne sahip Cemil Kızılkaya'ya teşekkür ederim.

Araştırmanın en önemli aşamalarında her daim yanımda olan aileme, Erhan Pelit'e ve ismini sayamadığım emeği geçen herkese teşekkür ederim.

Konya, 2019

Öznur Gökmen

T. C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Öğrencinin	Adı Soyadı	Öznur GÖKMEN		
	Numarası	164263001009		
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Tasarım Ana Bilim Dalı		
	Programı	Tezli Yüksek Lisans ☒	Doktora	☐
	Tez Danışmanı	Dr. Öğr. Üye. Selda GÜZEL		
	Tezin Adı	Kastamonu Yazmacılık (Taş Baskı) Sanatı Ve Ahşap Kalıpların Desen Özellikleri		

ÖZET

Yazmacılık sanatı fırçayla renklendirilerek veya elde oyulan kalıplar ile yapılan bir uygulamadır. Yazmacılık sanatında kullanılan el oyması ahşap kalıplar makineleşmenin etkisiyle gün geçtikçe kaybolmakta ve oyma yapabilecek yeni ustalar bulunamamaktadır. Ayrıca yaşlı ustaların artık kalıp yapamamaları ve ellerindeki kalıpların satılması nedeniyle her geçen gün bu kalıpların azalmasına ve yok olmasına neden olmaktadır. Bu kalıpların desenlerinin katalog haline getirilerek belirlenmesi ve yazılı kaynak oluşturulması gerekmektedir. Bu amaçla yapılan çalışmalar ve araştırmalar önem kazanmaktadır.

Bu çalışma ile Kastamonu ili yazmacılık (taş baskı) sanatının araştırılması, kullanılan geleneksel motiflerin belirlenmesi ve kalıp örneklerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Araştırma metni beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde konunun tanımı, amacı ve önem vurgulanmıştır. İkinci bölüm, yöntem bölümüdür. Üçüncü bölüm, Kastamonu taş baskı sanatı ve ahşap kalıp baskı tekniği ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Yazmacılık sanatının teknik özellikleri açıklanarak yazmacılık sanatında kullanılan ahşap kalıplar ve malzemeler hakkında bilgiler verilmiştir. Kastamonu taş baskı sanatının desen ve kompozisyon özellikleri açıklanmıştır. Taş baskı sanatının günümüzdeki durumundan bahsedilmiştir. Kastamonu’da taş baskı sanatıyla uğraşan ustalar hakkında bilgiler verilmiştir. Dördüncü bölüm bulgular bölümüdür. Alan araştırmasıyla ulaşılan kalıp örnekleri, geliştirilen gözlem fişi doğrultusunda

ayrıntılı olarak tanıtılmıştır. Beşinci bölüm değerlendirme ve sonuç bölümüdür. Bu bölümde bulgulardan elde edilen veriler sistemli bir şekilde bir araya getirilmiştir. Kalıp örneklerinin ayrıntılı incelenmesi sonucu elde edilen bilgiler kaydedilmiştir. Sonuç bölümünde araştırmada incelenen kalıpların teknik, malzeme, motif ve tasarım açısından ulaşılan sonuçların neler olduğu aktarılmıştır.

Anahtar kelimeler: Kastamonu, yazmacılık, taş baskı, kalıp.

T. C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Öğrencinin

Adı Soyadı	Öznur GÖKMEN
Numarası	164263001009
Ana Bilim / Bilim Dalı	Tasarım Ana Bilim Dalı
Programı	Tezli Yüksek Lisans ☒ Doktora ☐
Tez Danışmanı	Dr. Öğr. Üye. Selda GÜZEL
Tezin İngilizce Adı	Kastamonu Stone Print Art and Pattern Characteristics of Wooden Forms

SUMMARY

Stone print art is a technique which uses brush or handmade wooden forms to encoloring. The handmade wooden forms used in stone print art started to vanish with the effect of industrialization and craftsman qualified to carve those forms has become extinct. Moreover aged craftsman are no longer able to carve the forms and most of available forms were already sold out. Patterns of those forms should be specified in catalogs and organised in written sources. Studies and researches made in this field gain more importance.

This research aims at searching the stone print art in city of Kastamonu and identifying the traditional patterns and eximining the form samples. Accordingly field work has done in Kastamonu and various craftsmen were interviewed about the history of stone print, condition of the form print art of Kastamonu, qualifications of patterns and what can be done in order not no vanish thi art. These interviews were finely recorded. Moreover print studies related to the subject were done in many workplaces.

Key Words: Kastamonu, waiving, stone print ,form

İÇİNDEKİLER

Tez Kabul Formu	i
Bilimsel Etik Sayfası	ii
Önsöz.....	iii
Özet	iv
Summary.....	vi
Fotoğraflar Listesi.....	ix
Çizimler Listesi	xv
Grafikler Listesi	xix
Tablolar Listesi	xx
BÖLÜM I.....	1
1.1. Konunun Tanımı.....	1
1.2.Konunun Amacı ve Önemi.....	1
1.3. Baskı Sanatının Tanımı ve Tarihçesi.....	2
1.4.Konu İle İlgili Araştırmalar	3
BÖLÜM II: KASTAMONU YAZMACILIĞI (TAŞ BASKI)	5
2.1.Taş Baskı Tanım ve Tarihçesi	7
2.2. Ahşap Kalıp Oymacılığı	8
2.2.1.Kullanılan Araçlar.....	10
2.3. Yazmacılık (Taş Baskı) Teknik Özellikleri.....	14
2.3.1.Kalem İşİ Yazma	17

2.3.2.Kalıp-Kalem Yazma	18
2.3.3.Kalıpla Yazma	19
2.3.3.1.Karakalem	20
2.3.3.2.Elvan İşi.....	21
2.3.4.Daldırma Yazma	22
2.3.5.Serigrafi (İpek) Baskı.....	22
2.4. Ahşap Baskı Kalıplarında Desen ve Kompozisyon Özellikleri	23
2.5.Taş Baskı Sanatının Günümüzdeki Durumu	24
2.6. Ustalar	25
BÖLÜM III: YÖNTEM	30
3.1. Araştırmanın Modeli	30
3.2.Evren ve Örneklem.....	30
3.3.Verİ Toplama Tekniğı	30
3.4.Verİ Analiz Tekniğı.....	33
3.5.Kapsam ve Sınırlılıklar.....	33
3.6.Sayıtlılar (Varsayımlar).....	33
BÖLÜM IV: BULGULAR.....	35
BÖLÜM V: DEĞERLENDİRME VE SONUÇ	115
KAYNAKÇA.....	122
EKLER	125

Fotoğraflar Listesi

Fotoğraf No-1: 8. Yüzyılda Mısırlılara Ait Bir Mühür(Türker, 1996:2)	5
Fotoğraf No-2: Hitit Sanatına Ait Çeşitli Mühür Biçiminde Ki Kalıplar(Kaya, 1974:11).....	6
Fotoğraf No-3: Sini Bezi(Ilgaz Bağ Evi)	7
Fotoğraf No-4: Kesilmiş İhlamur Ağaçları.....	9
Fotoğraf No-5: Oyma Yapılan İhlamur Kalıplar	10
Fotoğraf No-6: Oyma Bıçakları	11
Fotoğraf No-7: İskarpela.....	11
Fotoğraf No-8: Mengene.....	12
Fotoğraf No-9: Törpü.....	12
Fotoğraf No-10: Testere.....	13
Fotoğraf No11: Ağaç Tokmak	13
Fotoğraf No-12: Zımpara Kâğıdı	14
Fotoğraf No-13: Baskı Masası(Şahinaz Kurtoğlu Atölyesi).....	15
Fotoğraf No-14: Açık Nefti Renkte Yeni Basılmış Kumaş(3 Taş El Sanatları Atölyesi)	15
Fotoğraf No-15: Boya Teknesi(3 Taş El Sanatları Atölyesi).....	16
Fotoğraf No-16: Yeni Yıkanmış Kumaş Bezi(Ilgaz Bağ Evi).....	16
Fotoğraf No-17: İstanbul Kalem İşi Yazmalarından Bohça(Kaya, 1974)	17
Fotoğraf No 18: Kalıp Kalem Yazma Tekniğinde Bir Yorgan Yüzü(Kaya, 1974).....	18
Fotoğraf No 19: Kalıp Kalem Yazma Başörtüsü (Yurdanur Uçar Atölyesi).....	19
Fotoğraf No-20: Kurumaya Bırakılan Masa Örtüsü (3 Taş El Sanatları Atölyesi)	20

Fotoğraf No-21: Karakalem Baskı Detay(3 Taş El Sanatları Atölyesi).....	21
Fotoğraf No-22: Elvan baskı(Yurdanur Uçar Koleksiyonu).....	21
Fotoğraf No-23: Daldırma Tekniğiyle Yapılmış Yazma Örneği (Türker, 1996:12)	22
Fotoğraf No-24: Yaşınler Yazma Atölyesi Serigrafi ile Basılmış Yazma.....	23
Fotoğraf No-25: Merkezden Başlayarak Kurulan Kompozisyon	23
Fotoğraf No-26: Baskılı Ürünler(3 Taş El Sanatları Atölyesi)	24
Fotoğraf No-27: Yuvarlak Masa Örtüsü(Celal Yağcıoğlu Atölyesi).....	25
Fotoğraf No-28: Tırnak Bağıyla Tasarlanmış Çanta(Ilgaz Bağ Evi).....	25
Fotoğraf No-29: Cemil – Safiye Kızılkaya Ahşap-Baskı Yazma Ustası	26
Fotoğraf No-30: Hacer Keloğlu(Baskı Ustası)	27
Fotoğraf No-31: Şahinaz Kurtoğlu(Baskı Ustası).....	28
Fotoğraf No-32: İsmail Bey Hamamı	28
Fotoğraf No-33: Celal Yağcıoğlu(Baskı Ustası).....	29
Fotoğraf No-34: Örnek 1’e Ait Ahşap Baskı Kalıp	35
Fotoğraf No-35: Örnek 2’ye Ait Ahşap Baskı Kalıp	37
Fotoğraf No-36: Örnek 3’e Ait Ahşap Baskı Kalıp	38
Fotoğraf No-37: Örnek 4’e Ait Ahşap Baskı Kalıp	39
Fotoğraf No-38: Örnek 5’e Ait Ahşap Baskı Kalıp	40
Fotoğraf No-39: Örnek 6’ya Ait Ahşap Baskı Kalıp	41
Fotoğraf No-40: Örnek 7’ye Ait Ahşap Baskı Kalıp	42
Fotoğraf No-41: Örnek 8’e Ait Ahşap Baskı Kalıp	43

Fotoğraf No 42: Örnek 9 ‘A Ait Ahşap Baskı Kalıp	44
Fotoğraf No-43: Örnek 10’a Ait Ahşap Baskı Kalıp	45
Fotoğraf No-44: Örnek 11’e Ait Ahşap Baskı Kalıp	46
Fotoğraf No-45: Örnek 12’ye Ait Ahşap Baskı Kalıp	47
Fotoğraf No-46: Örnek 13’e Ait Ahşap Baskı Kalıp	48
Fotoğraf No-47: Örnek 14’e Ait Ahşap Baskı Kalıp	49
Fotoğraf No-48: Örnek 15’e Ait Ahşap Baskı Kalıp	50
Fotoğraf No-49: Örnek 16’ya Ait Ahşap Baskı Kalıp	51
Fotoğraf No-50: Örnek 17’ye Ait Ahşap Baskı Kalıp	52
Fotoğraf No-51: Örnek 18’e Ait Ahşap Baskı Kalıp	53
Fotoğraf No-52: Örnek 19’a Ait Ahşap Baskı Kalıp	54
Fotoğraf No-53: Örnek 20’ye Ait Ahşap Baskı Kalıp	55
Fotoğraf No-54: Örnek 21’e Ait Ahşap Baskı Kalıp	56
Fotoğraf No-55: Örnek 22’ye Ait Ahşap Baskı Kalıp	57
Fotoğraf No-56: Örnek 23’e Ait Ahşap Baskı Kalıp	58
Fotoğraf No-57: Örnek 24’e Ait Ahşap Baskı Kalıp	59
Fotoğraf No-58 Örnek 25’e Ait Ahşap Baskı Kalıp	60
Fotoğraf No-59: Örnek 26’ya Ait Ahşap Baskı Kalıp	61
Fotoğraf No-60: Örnek 27’ye Ait Ahşap Baskı Kalıp	62
Fotoğraf No-61: Örnek 28’e Ait Ahşap Baskı Kalıp	63
Fotoğraf No-62: Örnek 29’a Ait Ahşap Baskı Kalıp	64

Fotoğraf No-63: Örnek 30'a Ait Ahşap Baskı Kalıp	65
Fotoğraf No-64: Örnek 31'e Ait Ahşap Baskı Kalıp	66
Fotoğraf No-65: Örnek 32'ye Ait Ahşap Baskı Kalıp	67
Fotoğraf No-66: Örnek 33'e Ait Ahşap Baskı Kalıp	68
Fotoğraf No-67: Örnek 34'e Ait Ahşap Baskı Kalıp	69
Fotoğraf No-68: Örnek 35'e Ait Ahşap Baskı Kalıp	70
Fotoğraf No-69: Örnek 36'ya Ait Ahşap Baskı Kalıp	71
Fotoğraf No-70: Örnek 37'ye Ait Ahşap Baskı Kalıp	72
Fotoğraf No-71: Örnek 38'e Ait Ahşap Baskı Kalıp	73
Fotoğraf No-72: Örnek 39'a Ait Ahşap Baskı Kalıp	74
Fotoğraf No-73: Örnek 40'a Ait Ahşap Baskı Kalıp	75
Fotoğraf No-74: Örnek 41'e Ait Ahşap Baskı Kalıp	76
Fotoğraf No-75: Örnek 42' ye Ait Ahşap Baskı Kalıp	77
Fotoğraf No-76: Örnek 43'e Ait Ahşap Baskı Kalıp	78
Fotoğraf No-77: Örnek 44'e Ait Ahşap Baskı Kalıp	79
Fotoğraf No-78: Örnek 45'e Ait Ahşap Baskı Kalıp	80
Fotoğraf No-79: Örnek 46'ya Ait Ahşap Baskı Kalıp	81
Fotoğraf No-80: Örnek 47'ye Ait Ahşap Baskı Kalıp	82
Fotoğraf No-81: Örnek 48'e Ait Ahşap Baskı Kalıp	83
Fotoğraf No-82: Örnek 49'a Ait Ahşap Baskı Kalıp	84
Fotoğraf No-83: Örnek 50'ye Ait Ahşap Baskı Kalıp	85

Fotoğraf No-84: Örnek 51'e Ait Ahşap Baskı Kalıp	86
Fotoğraf No-85: Örnek 52'ye Ait Ahşap Baskı Kalıp	87
Fotoğraf No-86: Örnek 53'e Ait Ahşap Baskı Kalıp	88
Fotoğraf No-87: Örnek 54'e Ait Ahşap Baskı Kalıp	89
Fotoğraf No-88: Örnek 55'e Ait Ahşap Baskı Kalıp	90
Fotoğraf No-89: Örnek 56'ya Ait Ahşap Baskı Kalıp	91
Fotoğraf No-90: Örnek 57'e Ait Ahşap Baskı Kalıp	92
Fotoğraf No-91: Örnek 58'e Ait Ahşap Baskı Kalıp	93
Fotoğraf No-92: Örnek 59'a Ait Ahşap Baskı Kalıp	94
Fotoğraf No-93: Örnek 60'a Ait Ahşap Baskı Kalıp	95
Fotoğraf No-94: Örnek 61'e Ait Ahşap Baskı Kalıp	96
Fotoğraf No-95: Örnek 62'ye Ait Ahşap Baskı Kalıp	97
Fotoğraf No-96: Örnek 63'e Ait Ahşap Baskı Kalıp	98
Fotoğraf No-97: Örnek 64'e Ait Ahşap Baskı Kalıp	99
Fotoğraf No-98: Örnek 65'ya Ait Ahşap Baskı Kalıp	100
Fotoğraf No-99: Örnek 66'ya Ait Ahşap Baskı Kalıp	101
Fotoğraf No-100: Örnek 67'ye Ait Ahşap Baskı Kalıp	102
Fotoğraf No-101: Örnek 68'e Ait Ahşap Baskı Kalıp	103
Fotoğraf No-102: Örnek 69'a Ait Ahşap Baskı Kalıp	104
Fotoğraf No-103: Örnek 70'e Ait Ahşap Baskı Kalıp	105
Fotoğraf No-104: Örnek 71'e Ait Ahşap Baskı Kalıp	106

Fotoğraf No-105: Örnek 72'e Ait Ahşap Baskı Kalıp	107
Fotoğraf No-106: Örnek 73' e Ait Ahşap Baskı Kalıp	108
Fotoğraf No-107: Örnek 74'e Ait Ahşap Baskı Kalıp	109
Fotoğraf No-108: Örnek 75'e Ait Ahşap Baskı Kalıp	110
Fotoğraf No-109: Örnek 76'ya Ait Ahşap Baskı Kalıp	111
Fotoğraf No-110: Örnek 77'ye Ait Ahşap Baskı Kalıp	112
Fotoğraf No-111: Örnek 78'e Ait Ahşap Baskı Kalıp	113
Fotoğraf No-112: Örnek 79'a Ait Ahşap Baskı Kalıp	114
Fotoğraf No-113: Örnek 80'e Ait Ahşap Baskı Kalıp	115

Çizimler Listesi

Çizim No- 1: Örnek 1'e Ait Kalıp Çizimi	36
Çizim No- 2: Örnek 2'ye Ait Kalıp Çizimi	37
Çizim No- 3: Örnek 3'e Ait Kalıp Çizimi	38
Çizim No- 4: Örnek 4'e Ait Kalıp Çizimi	39
Çizim No- 5: Örnek 5'e Ait Kalıp Çizimi	40
Çizim No- 6: Örnek 6'ya Ait Kalıp Çizimi	41
Çizim No- 7: Örnek 7'ye Ait Kalıp Çizimi	42
Çizim No- 8: Örnek 8'e Ait Kalıp Çizimi	43
Çizim No- 9: Örnek 9'a Ait Kalıp Çizimi	44
Çizim No- 10: Örnek 10'a Ait Kalıp Çizimi	45
Çizim No- 11: Örnek 11'e Ait Kalıp Çizimi	46
Çizim No- 12: Örnek 12'ye Ait Kalıp Çizimi	47
Çizim No- 13: Örnek 13'e Ait Kalıp Çizimi	48
Çizim No- 14: Örnek 14'e Ait Kalıp Çizimi	49
Çizim No- 15: Örnek 15'e Ait Kalıp Çizimi	50
Çizim No- 16: Örnek 16'ya Ait Kalıp Çizimi	51
Çizim No- 17: Örnek 17'ye Ait Kalıp Çizimi	52
Çizim No- 18: Örnek 18'e Ait Kalıp Çizimi	53
Çizim No- 19: Örnek 19'a Ait Kalıp Çizimi	54
Çizim No- 20: Örnek 20'ye Ait Kalıp Çizimi	55

Çizim No- 21: Örnek 21'e Ait Kalıp Çizimi	56
Çizim No- 22: Örnek22'ye Ait Kalıp Çizimi	57
Çizim No- 23: Örnek 23'e Ait Kalıp Çizimi	58
Çizim No- 24: Örnek 26'e Ait Kalıp Çizimi	59
Çizim No- 25: Örnek 25'e Ait Kalıp Çizimi	60
Çizim No- 26: Örnek 26'ya Ait Kalıp Çizimi	61
Çizim No- 27: Örnek 27'ye Ait Kalıp Çizimi	62
Çizim No- 28: Örnek 28'e Ait Kalıp Çizimi	63
Çizim No- 29: Örnek 29'a Ait Kalıp Çizimi	64
Çizim No- 30: Örnek30'a Ait Kalıp Çizimi	65
Çizim No- 31: Örnek 31'e Ait Kalıp Çizimi	66
Çizim No- 32: Örnek 32'e Ait Kalıp Çizimi	67
Çizim No- 33: Örnek 33'e Ait Kalıp Çizimi	68
Çizim No- 34: Örnek 34'e Ait Kalıp Çizimi	69
Çizim No- 35: Örnek 35'e Ait Kalıp Çizimi	70
Çizim No- 36: Örnek 36'ya Ait Kalıp Çizimi	71
Çizim No- 37: Örnek 37'ye Ait Kalıp Çizimi	72
Çizim No- 38: Örnek 38'e Ait Kalıp Çizimi	73
Çizim No- 39: Örnek 39'a Ait Kalıp Çizimi	74
Çizim No- 40: Örnek 40'a Ait Kalıp Çizimi	75
Çizim No- 41: Örnek 41'e Ait Kalıp Çizimi	76

Çizim No- 42: Örnek 43'e Ait Kalıp Çizimi	77
Çizim No- 43: Örnek 44'e Ait Kalıp Çizimi	78
Çizim No- 44: Örnek 45'e Ait Kalıp Çizimi	79
Çizim No- 45: Örnek 46'ya Ait Kalıp Çizimi	80
Çizim No- 46: Örnek 47'e Ait Kalıp Çizimi	81
Çizim No- 47: Örnek 48'e Ait Kalıp Çizimi	82
Çizim No- 48: Örnek 49'a Ait Kalıp Çizimi	83
Çizim No- 49: Örnek 50'ye Ait Kalıp Çizimi	84
Çizim No- 50: Örnek 51'e Ait Kalıp Çizimi	85
Çizim No- 51: Örnek 52'e Ait Kalıp Çizimi	86
Çizim No- 52: Örnek 52'e Ait Kalıp Çizimi	87
Çizim No- 53: Örnek 53'e Ait Kalıp Çizimi	88
Çizim No- 54: Örnek 54'e Ait Kalıp Çizimi	89
Çizim No- 55: Örnek 55'e Ait Kalıp Çizimi	90
Çizim No- 56: Örnek 56'e Ait Kalıp Çizimi	91
Çizim No- 57: Örnek 57'e Ait Kalıp Çizimi	92
Çizim No- 58: Örnek 58'e Ait Kalıp Çizimi	93
Çizim No- 59: Örnek 59'e Ait Kalıp Çizimi	94
Çizim No- 60: Örnek 60'a Ait Kalıp Çizimi	95
Çizim No- 61: Örnek 61'e Ait Kalıp Çizimi	96
Çizim No- 62: Örnek 62'e Ait Kalıp Çizimi	97

Çizim No- 63: Örnek 63'e Ait Kalıp Çizimi	98
Çizim No- 64: Örnek 64'e Ait Kalıp Çizimi	99
Çizim No- 65: Örnek 65'e Ait Kalıp Çizimi	100
Çizim No- 66: Örnek 66'ya Ait Kalıp Çizimi	101
Çizim No- 67: Örnek 67'ye Ait Kalıp Çizimi	102
Çizim No- 68: Örnek 68'e Ait Kalıp Çizimi	103
Çizim No- 69: Örnek 69'a Ait Kalıp Çizimi	104
Çizim No- 70: Örnek 70'e Ait Kalıp Çizimi	105
Çizim No- 71: Örnek 71'e Ait Kalıp Çizimi	106
Çizim No- 72: Örnek 72'e Ait Kalıp Çizimi	107
Çizim No- 73: Örnek 73'e Ait Kalıp Çizimi	108
Çizim No- 74: Örnek 74'e Ait Kalıp Çizimi	109
Çizim No- 75: Örnek 75'e Ait Kalıp Çizimi	110
Çizim No- 76: Örnek 76'ya Ait Kalıp Çizimi	111
Çizim No- 77: Örnek 77'ye Ait Kalıp Çizimi	112
Çizim No- 78: Örnek 78'e Ait Kalıp Çizimi	113
Çizim No- 79: Örnek 79'a Ait Kalıp Çizimi	114
Çizim No- 80: Örnek 80'e Ait Kalıp Çizimi	115

Grafikler Listesi

Grafik 1: Tasarım İlkeleri Grafiği	116
Grafik 2: Bezeme Konuları Grafiği	117
Grafik 3: Bitkisel Bezeme Türleri Grafiği	118
Grafik 4: Geometrik Bezeme Türleri Grafiği	118
Grafik 5: Figürlü Bezeme Türleri Grafiği	118
Grafik 6: Kalıp Türleri Grafiği	119
Grafik 7: Kalıp Oyma Teknikleri Grafiği	119
Grafik 8: Bugünkü Durum Grafiği	120

Tablolar Listesi

Tablo 1: Tasarım İlkeleri Tablosu	126
Tablo 2: Bitkisel Bezeme Türleri Tablosu	128
Tablo 3: Geometrik Bezeme Türleri Tablosu.....	130
Tablo 4: Figürlü Bezeme Türleri Tablosu	131
Tablo 5: Kalıp Türleri Tablosu.....	132
Tablo 6: Kalıp Oyma Teknikleri Tablosu	134
Tablo 7: Bugünkü Durum Tablosu.....	136

BÖLÜM I

1.1. Konunun Tanımı

Bu araştırmanın konusu “Kastamonu Yazmacılık (Taş Baskı) Sanatında Kullanılan Kalıpların Desen Özellikleri” olarak belirlenmiştir. Baskı sanatı Kastamonu’da taş baskı olarak adlandırılmaktadır.

Bu araştırma ile Kastamonu yöresinde geleneksel olarak yapılan taş baskı sanatı ve bu sanatta kullanılan kalıpların desen özellikleri detaylı olarak incelenecektir. Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi’nden alınan ahşap kalıp örnekleri de araştırmaya dâhil edilerek, desen kataloğu hazırlanacaktır. Ayrıca desenler için gözlem fişi hazırlanarak tasarım ilkeleri açısından analizi yapılmaya çalışılarak yeni tasarımlara ve tasarımcılara ilham vermesi öngörülmektedir.

1.2.Konunun Amacı ve Önemi

Bu araştırmanın genel amacı Kastamonu taş baskı sanatında kullanılan ahşap kalıp desenlerinin araştırılması, baskı sanatında kullanılan geleneksel motiflerin belirlenerek çizimlerinin yapılması ve desen özelliklerinin araştırılarak bilimsel bir doküman hazırlanmasıdır.

Bu araştırma ile unutulmaya yüz tutmuş geleneksel el baskı sanatının gelişimine katkı sağlamak, kaybolmakta olan geleneksel motifleri güncelleştirmek ve sanatın devam ettirilmesine katkıda bulunmak, gelecekteki çalışmalara kaynak oluşturarak kalıcı hale getirmek hedeflenmektedir.

Bu çalışmada aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır:

1. Taş baskı sanatının tarihçesi ve günümüzdeki durumu nedir?
2. Taş baskı sanatında kullanılan ahşap kalıp desenleri nelerdir?
3. Ahşap kalıpların desen özellikleri nelerdir?
4. Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesinde bulunan ahşap kalıpların bezeme türleri nelerdir?

Kastamonu merkezde yaşayan taş baskı ustalarının ellerinde bulunan eski ve yeni kalıp örnekleri ile Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesinden alınan ahşap kalıp örnekleri araştırmaya dâhil edilmiştir. Bu çalışma ile yazmacılık sanatında günümüze kadar yapılan araştırmalar üzerine yeni değerlendirmeler getirilerek kültür ve sanat dünyasına katkıda bulunulmaya çalışılmıştır.

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular daha sonra konuyla ilgili yapılacak olan araştırmalara kaynak teşkil edecektir. Ayrıca araştırmanın sonucunda Kastamonu taş baskı sanatına özgü geleneksel desenler tasarım açısından incelenmiş olacak ve yazılı belge haline dönüştürülecektir. Taş baskı sanatının Kastamonu'ya özgü gelişen kısmı detaylı bir şekilde incelenmiş olacaktır.

Bu araştırma; kültürel zenginliklerimizden geleneksel el sanatlarının unutulmaması, zengin motif çeşitliliğinin bilinmesi ve zaman içinde görülen bozulmalarının önüne geçilmesini sağlamayı amaçlamaktadır.

Geçmişte baskı sanatı birçok alanda kullanılırken, günümüzde sadece belirli atölyelerde modern tasarımlarla baskı yapılarak ayakta tutulmaya çalışılmaktadır. Sanat değeri oldukça yüksek olan baskı sanatının ve kalıp desenlerinin tekstil baskı programlarında kullanımını yaygınlaştırarak, alternatif tasarım önerileri sunmak amacıyla bu çalışma önemlidir

1.3. Baskı Sanatının Tanımı ve Tarihçesi

Tekstil; insanların örtünme ihtiyacı doğrultusunda iklim ve doğa koşullarından korunmak amacıyla etrafında bulunan malzemeleri kullanarak oluşturduğu ilkel ürünlerle ortaya çıkmıştır. İnsanoğlu daha sonra bu ürünleri basit boyama teknikleri ile doğadaki bitkilerden elde ettiği malzemelerle renklendirmeye çalışmıştır.

Tekstil baskıcılığı, desenlerin elyaf ya da ipliklerle oluşturulduğu keçe, dokuma, örme gibi tekniklerden farklı olarak üretimi tamamlanmış tekstil yüzeyi üzerine estetik anlatımların geleneksel ya da endüstriyel yöntemlerle aktarıldığı bir uygulamadır (Akboşancı, 2015: 31).

Baskı en basit şekliyle; ‘‘kumaşın muayyen (belli) yerlerine arzu edilen renk ve şekilleri boya ile nakletmek’’ olarak tanımlanmıştır (Gözen, 1963: 1). Baskı, tahta ya da ağaç kesiti üzerine aktarılan bir desenin, basılmayacak olan kısımlarının oyulup derinleşmesiyle elde edilen, ıstampa-damga gibi bir yüksek baskı tekniğidir (Karoğlu, 1999: 2).

Baskı sanatının ne zaman başladığı konusunda kesin bir tarih verilememekle birlikte M.S.105 yılında Çin’de kâğıdın bulunmasıyla ortaya çıkmaya başladığı bilinmektedir. Tarihin ilk baskıları ise; ıstampa-damga şeklinde yüksek baskı olarak yapılmıştır. Bu ilk baskılar tamamen yazılardan oluşmaktadır ve tahta kalıplar mürekkeplenerek kâğıt veya ipek üzerine basılmıştır (Kıran, 2010: 56).

M.Ö. 2000’li yıllarda bilimsel alanlarda ve edebiyat alanında ileri bir medeniyet oluşturan Sümerler ahşaptan yapılmış silindiri oyarak mühüre dönüştürmüş, tümsekte kalan yerlere boya vermiş ve yumuşak kil üzerine basınçla yuvarlamak sureti ile ilk yazılı tabletleri oluşturmuşlardır. Bu belgeler bir silindirin döndürülmesi ile elde edilen ilk baskı örnekleridir (Küçüköner, 2012: 4).

Baskı tekniğiyle ilgili ilk çalışmaların, Anadolu’nun farklı yerleşim bölgelerinde bulunan damga biçimli mühürlere dayandırıldığı görülmektedir. Bu tip damga şeklindeki mühürlerin en eskilerine Anadolu’da gerçekleştirilen kazılar sonucunda Çatal Höyük’te rastlanmıştır ve bu mühürlerin ilk örnekler oldukları düşünülmektedir. Ancak yapılan kazıların artmasıyla Erken Neolitik Çağ’a tarihlenen başka merkezlerde de mühürlerin varlığı tespit edilmiştir. Batı Anadolu (Bademağacı), Höyücek, Ege Gübre Neolitik yerleşimi, Yeşil ova, Orta Anadolu; Tepecik-Çiftlik yerleşmelerinde Erken Neolitik Çağ’a tarihlenen pişmiş topraktan geometrik desenli mühürler bulunmuştur (Yağcı, 2010: 9).

1.4.Konu İle İlgili Araştırmalar

Konu ile ilgili literatür araştırması yapılan ve ulaşılabilen kaynaklar aşağıda özetlenmeye çalışılmıştır.

Barışta (1988). *Kastamonu’da Yazmacılık* başlıklı çalışmasında Kastamonulu taş baskı ustası Cemil Kızılkaya atölyesinde bulunan 204 adet kalıp motifini incelemiştir. Kızılkaya atölyesinin çeşitli yönleriyle tanıtımı yapılarak baskı sanatıyla ilgili bilgiler vermiştir.

Erkan (1990). *Tokat Yazma Baskı Sanatı* başlıklı tez çalışmasında Tokat yazma baskı sanatını incelemiştir. 85 yazma örneği gruplandırılarak bunlardan 27 tanesi renk, desen, kompozisyon özellikleri açısından farklı bulunarak çalışma kapsamında değerlendirilmiştir.

Kayabaşı ve Söylemezoğlu (1999). *Bartın’da Yazmacılık Sanatı* başlıklı makalesinde Bartın yazmacılık sanatı ile ilgili bilgilere yer verilmiştir. Yazmacılık sanatında kullanılan motifler ve renkler incelenerek, yazamacılık sanatının yaşatılması için önerilerde bulunulmuştur.

Kaya (1974). *Türk Yazmacılık Sanatı* başlıklı kitabında Tekstil Yazma Sanatı ve Türk yazmacılık sanatını inceleyerek Orta Anadolu, Karadeniz, Güney Doğu Anadolu, Güney Anadolu ve Marmara Bölgesi yazmalarının desen ve kompozisyon özelliklerini açıklamıştır.

Eskiden çok aranan ve ticari değeri olan yazmacılık sanatımızın eski soyluluğunu yitirdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Karoğlu (1999). *Tokat Yöresi Ağaç Baskı Yazmalarının Grafikselsel Gelişimi Ve Düzeni* başlıklı doktora çalışmasında yazmacılık sanatının teknik, biçim ve uygulama yönünden taşıdığı özellikleri hakkında detaylı bilgilendirme yapmıştır.

Türker (1996). *Ağaç Baskı Tokat Yazmaları* isimli kitabında Tokat'ın tarihi, yazmacılığın gelişimi, kullanıldıkları yerler, yapım teknikleri, kalıp oymacılığı, kullanılan kompozisyonlar, tokat yazmalarında kullanılan boyalar, motifler ve teknik özellikler hakkında detaylı bilgilendirmeler yapmıştır.

BÖLÜM II: KASTAMONU YAZMACILIĞI (TAŞ BASKI)

“Yazma” kumaş üzerine elle resmedilerek ya da tahta kalıplarla basılarak desenlendirilmiş kumaşlara verilen isimdir (Kaya, 1974:9). Adlandırılmasını kendi yapısından almaktadır. Yazmacılık bir baskı mesleği olarak ortaya çıkmamıştır. Gergef, kasnak veya ayaklı çerçeveye geçirilen bezler üzerine, kalem ile çizilen motiflerin, fırça kullanılarak, kök boyalar ile boyanmasıyla yapılan bir sanat olduğu için yazmacılık denmiştir (Aydın, 2017: 220).

Almanca “Zeugdruck”, İngilizce “Black Printing”, Fransızca “L’estampage” olarak adlandırılan bu sanat, Türk Süsleme Sanatlarının geleneksel bir kolu olarak ortaya çıkan ve yıllarca güzelliğinden ödün vermeden süregelen el sanatlarımızdan bir tanesidir. Halk arasında “basmacılık” olarak da bilinen yazmacılık sanatı, adını desenlerin kumaş üzerine kalıp ile değil de fırça veya kalem ile aktarılmasından almıştır (Akan, 2007: 134).

Yazmacılık çok eskiden beri dokuma sanatı ile beraber gelişen, insanoğlunun süsleme ve süslenme ihtiyacı ile başlamış ilk el sanatlarından birisidir. Bu el sanatının dünya üzerinde ilk görünüşü, mum ve topraktan yapılan dekoratif kalıplarla veya elle boyayarak kumaşın süslenmesi şeklinde olmuştur. En eski el sanatlarından olan yazmacılığın kökenine ilişkin kesin bilgiler bulunmamaktadır. Bu sanatın Hindistan’dan yayıldığını veya mısır kökenli olduğunu ya da Orta Asya’dan kaynaklandığını savunanlar vardır (Türker, 1996: 1).

Fotoğraf No-1: 8. Yüzyılda Mısırlılara Ait Bir Mühür (Türker, 1996:2)

Anadolu'da Çatalhöyük arkeoloji kazılarında (M.Ö.700) Hitit sanatına ait eserler arasında pişmiş kilden yapılmış çok sayıda mühür biçiminde kalıplar ortaya çıkarılmıştır (Kaya, 1974: 11).

Fotoğraf No-2: Hitit Sanatına Ait Çeşitli Mühür Biçiminde Ki Kalıplar (Kaya, 1974:11)

Bunlar; helezoni, meander ve dört yapraklı çiçek biçiminde görülürler. Bu kalıplar kumaş üzerine baskı yapıldığı kuvvetle tahmin edildiği gibi, cilt üzerine dövme yapılabileceği de düşünülür. Mühürler üzerinde boya kalıntısı bulunmayışı, bunların kumaş baskısında kullanıldığını yüksek oranda ispatlar, çünkü nebati boyalar, kalıp üzerinden kısa bir zaman sonra solarak yok olurlar (Kaya, 1974: 44).

Yazmacılık sanatına ait en eski bilgiler, III. Murat zamanında, Şehzade IV. Mehmet'in sünnet düğünü sebebiyle hazırlanan el yazması minyatür kitabından elde edilmektedir. El yazması minyatür kitabında, basmacı adını taşıyan bir esnaf takımından söz edilmektedir. Yazmacılar ellerindeki kalıplarla düz kumaşlar üzerine altın ve gümüşle birlikte renkli motifler bastıklarını belirtilmektedir (Öz, 2006: 7).

El yazması "Sürname"de basmacıların ellerindeki kalıplarla düz kumaşlar üzerine renkli şekillerde baskılar yaptıkları anlatılmaktadır. Sarayın kullandığı kumaşlarda boya ile yapılan baskıların üzerine altın veya gümüşlü motifler basılmıştır (Erkan, 1990: 7).

Anadolu'nun köylerinde başörtüsü yazma, basma karşılığı olarak "çit" sözcüğü kullanılmaktadır. Osmanlı kaynaklarında "çit bezi" olarak geçmektedir. 11. Yüzyıl Orta Asya Türklerinde, "çit, üzerinde alaca nakışlar bulunan Çin kumaşı" karşılığı olarak söylenmektedir (Ögel, 1978: 400).

2.1.Taş Baskı Tanım ve Tarihçesi

Taş baskı Kastamonu da geçmişten günümüze süregelen el sanatlarından birisidir. Yörede ‘‘Taş baskı’’ ya da ‘‘Sini Bezi’’ olarak söylenmektedir. Sini yere ya da yemek tablasının üzerine konarak yemek yenen, genelde bakırdan yapılan bir tür büyük tepsi olarak Kastamonu yöresinde kullanılmaktadır.

Yazmacılık sanatının Kastamonu’da Taş Baskı olarak anılmasının iki nedeni olduğu ustalar tarafından söylenmiştir. İlk olarak bu sanatın eskiden taşta oyularak hazırlanan kalıplar tarafından baskı yapılmasıyla taş baskı olarak söylenmiştir. İkinci olarak ta bezin üzerine baskının defalarca yapılması sonucu ahşap kalıplarda boya birikintileri kalmaktadır. Kullanılan kalıplardaki boyalar zamanla kuruyup birikerek taş şeklinde sert bir hal almaktadır. Bu durum ustalar tarafından yörede taş baskı olarak anılmasına neden olmuştur.

Kastamonu bölgesindeki yazmacılık sanatının yüzlerce yıl önce yapıldığı söylenmektedir. Ele geçen en eski kalıp örnekleri 1920’lere ait olsa da Kastamonu’da yazmacılık çok daha eski dönemlerde yapılmaktaydı. 1680 tarihli Narh Defterinde verilen işçilik ve eşya fiyatları arasında yer alan ‘‘beyaz Kastamonu boğası üzerine basma yasdık’’ şeklindeki bilgiler önceleri Kastamonu’da yastık da basıldığını ortaya koymaktadır (Fıçıoğlu, 2015: 56).

Fotoğraf No-3: Sini Bezi (Ilgaz Bağ Evi)

Kastamonu taş baskısının geçmişi tam olarak bilinmemekle birlikte 17. Yüzyılda Evliya Çelebi'nin Seyahatname'sinde Kastamonu Kumaşları ve Bakır Eşyalarından bahsetmesi bu sanatın tarihiyle ilgili bilgi vermektedir. Bu sanatın Kastamonu merkez olmak üzere Devrekâni ve Daday ilçelerinde de eskiden yapıldığı ustalar tarafından söylenmiştir.

2.2. Ahşap Kalıp Oymacılığı

Oyma; ağaç malzeme üzerine çizilen bir desenin, özel olarak hazırlanmış kesici aletlerle gereksiz yerlerini çıkardıktan sonra şekillendirme sanatıdır. Oyma işini tekniğine uygun bir şekilde icra eden kişilere ise oymacı denir (www.edebiyadvesanatakademisi.com, Erişim Tarihi: 13.12.2018).

Oyma işlemi yüzeyleri zenginleştirmek, estetik bir görünüm ve belirli bir hareket vermek için uygulanan bir tekniktir. Bu teknikte oyma işlemi, “nakış bul” adı verilen küçük bıçaklarla yapılmaktadır. Eni dar ve geniş olmak üzere iki çeşit bıçak vardır. Dar ve ince olan bıçaklarla desenlerin dar yerleri oyulmaktadır. Geniş bıçaklar ise desenlerin geniş yerlerinde yüzeysel oymalarda kullanılmaktadır. Bıçak çok derinlere inerse derin oyma, daha eğimli çalışılırsa yüzeysel oyma denmektedir.

Ahşap kalıp oymacılığı, yazmacılık sanatı tekniklerinden kalıp baskı tekniğinin uygulanabilmesi için, ahşap malzeme üzerine istenilen desenin oyularak kalıp oluşturulmasıdır. Desenler, ağaç kalıplara kalıp ustası tarafından bir nakış gibi işlenerek oyulmaktadır. Kalıp oymacılığı sabır ve el becerisi isteyen bir sanattır. Tokat'taki ustalar arasında; “Herkes yazmacı olur ama kalıp ustası olamaz” sözü söylenmektedir (Açar, 2014: 12).

Yazmacılık sanatı içerisinde kalıp çok önemlidir ve yazmanın kalitesini belirleyen en önemli unsurlardan birisidir. Yazmacılığın ilk zamanlarında sadece kalıp oyma işini yapan ustalar çalışmışlardır. İlk yazmalarda kullanılan kalıplar taştan oyularak hazırlanmış, daha sonraları ağaç kalıp kullanımına geçilmiştir. Taş Baskıda kullanılan kalıplar düz ya da yuvarlak bordürler oluşturmaya elverişli bir şekilde hazırlanmaktadır. Kastamonu taş baskı sanatında kompozisyonu oluşturan kalıplar göbek, bordür ve serpme olarak kullanılmaktadır. Motifler birbirinden kopuk, tek tek olacak şekilde tasarlanmaktadır.

Yazmacılık sanatında kalıplar; kontur kalıp, dolgu kalıp, elvan kalıp olarak kullanım yerlerine göre çeşitlere ayrılmaktadır. Kontur kalıplar desenin iç ve dış boşluklarının oyulmasıyla hazırlanan, kontur baskıda kullanılan kalıplardır. Desenin iç kısımları istenilirse

fırça ile renklendirilebilmektedir. Dolgu kalıplar konturların iç kısımlarının renklendirilmesinde kullanılan kalıplardır. Kalıplar desen kenarlarının oyulmasıyla hazırlanmaktadır. Elvan kalıplar renkli baskılar yapmak için birden fazla sayıda hazırlanan kalıplardır. Desenler renkli olarak baskı yapıp kullanılmaktadır.

Yazmacılık sanatında ağaç ve metal kalıplar ile baskı yapılmaktadır. Metal kalıplar çok ince baskılarda kullanılmaktadır. Metal kalıp kullanımına Kastamonu yöresinde rastlanmamıştır. Bölgede çam, köknar ve ıhlamur ağacı kullanılarak oyulmuş ağaç kalıplar kullanılmaktadır. Özellikle ıhlamur ağacının yörede bol miktarda yetişmesi her yerde bulunması ve ucuz maliyetli ağaç cinsi olması nedeniyle kullanımı oldukça yaygındır. ıhlamur ağacının diğer ağaç cinslerine göre daha yumuşak olması, kalıp oymada ayrıca tercih sebebidir.

1962 yılında Kastamonu’da yapılan kumaş baskılarında, “Köknardan kalıplar yapılabildiği, azamî 15-20 yıllık ağaçlardan kalıplar yapıldığı, kalıpların ağaçların enine kesitlerinden alınan parçalardan oyulduğu” kaydedilmiştir (Barışta, 1988: 201).

Kastamonu baskı atölyelerinde yer alan günümüz örnekleri incelendiğinde ıhlamur ağacından kalıplar kullanıldığı görülmüştür. ıhlamur ağacı dayanıklı, boyayı en güzel alan ve bastığında boyayı en güzel bırakan ağaçtır.

Fotoğraf No-4: Kesilmiş ıhlamur Ağaçlar

ıhlamur ağacı kesildikten sonra en az 2-3 sene hava alan ortamda bekletilmelidir. Kuruması için ayrılan ağaç en az 2-3 metre olmalıdır, aksi halde zamanla ağaçta küçülme

meydana gelecek 50 cm civarında fire verecektir. Kurumaya ayrılan ağaç bal mumu, parafin veya kuyruk yağına batırılmalıdır. Yoksa zamanla ağaçta çatlamlar ve çökmeler meydana gelecektir.

Fotoğraf No-5: Oyma Yapılan Ihlamur Kalıplar

Kesip kurutulan ihlamur ağacı gövdesi eninden olacak şekilde 7-10 cm arası ölçülerde kesilerek parçalara ayrılır. Kesme yönünün ağacın damar suyunun bıçağa dik gelecek şekilde olması sağlanır. Desen, karbon kâğıdı ile yönüne dikkat edilerek kalıba aktarılır. Aktarılan desenin ince yerleri bıçaklar yardımıyla, diğer yerler iskarpela ile oyulur. Oymaya desenin ortasından başlanır ve dışarı doğru devam edilir. Böylece oyma sırasında meydana gelen kopma engellenir. Oyma işlemi biten kalıp parafinli veya don yağdan oluşan karışıma batırılır. Kalıbın parafin ve don yağına batırılması dayanıklılığını artırmak içindir. Karışıma batırılan kalıp boyadan etkilenmez ve bu sayede uzun yıllar kullanılabilir.

2.2.1.Kullanılan Araçlar

Oyma bıçakları (Nakışbul); Oyma işlemi, “nakışbul” adı verilen küçük bıçaklarla yapılmaktadır. Eni dar ve geniş olmak üzere iki çeşit bıçak vardır. Dar ve ince olan bıçaklarla desenlerin dar yerleri oyulur. Oyma bıçağı, oyma sırasında dik tutulmalıdır. Bıçak ihlamur ağacına batırılıp ileri doğru itilerek ağacı kesme işlemi yapılmalıdır. Bıçağı sağa sola yatırarak parçaları çıkarmaya çalışmak bıçağın ucunda kırılmalara neden olacaktır.

Fotoğraf No-6: Oyma Bıçakları

İskarpela; bıçakla kesilen yerleri koparmak için iskarpela kullanılmaktadır. Ayrıca İhlamur ağacına şekil vermek ve motifi oymak içinde kullanılmaktadır. Ağız genişliği 0,5 cm'den 4 cm'ye kadar çeşitli kalınlıklarda değişir. Ağızları eğimli olanlar en kullanışlı olanlardır. İskarpela kullanılırken oyma sırasında desenin kenarlarının ezilmemesine dikkat edilmelidir. Bu yüzden deseni oymaya ortadan başlanıp dışa doğru gidilmelidir. İskarpela ile oyma sırasında bazen sol elin başparmağı parçaların koparılması için yastık gibi kullanılarak destek alınmalıdır, parmağa deri yüzük veya kumaş sarılarak zedelenmesi engellenmelidir.

Fotoğraf No-7: İskarpela

Mengene; Onarma, işleme, düzeltme işlemlerinin uygulanacağı nesneyi sıkıştırıp istenildiği gibi tutturmaya yarayan bir tür alettir. Oyması biten ihlamur kalıbının sıkıştırılıp tutamak yapılması için kullanılmaktadır.

Fotoğraf No-8: Mengene

Törpü; Oyma işlemi biten kalıbın kenarlarının temizlenmesi için kullanılır. Kalıbın kenarları düşürüldükten sonra ağaçta ki kıymıklı yüzeylerin törpülenerek, baskı esnasında ele kıymık batmaması için törpüleme yapılmaktadır.

Fotoğraf No-9: Törpü

Testere; Kalıp yapımında bir ıhlamur ağacının yüksekliği 7-8 cm arası olmalıdır. Testere ölçüye uygun kalıpları kesmede kullanılır. Ihlamur ağacı damarlı bir yapıya sahipse veya ağaçta yapısı gereği çürüme, budak, yara varsa testere ile kesme esnasında çok dikkat edilmelidir.

Fotoğraf No-10: Testere

Ağaç tokmak (Keser); Oyma işlemi biten ıhlamur ağacı kalıbın kenarlarındaki fazlalıkların alınması gerekmektedir. Ustalar bu işlemi kenar düşürme diye adlandırmaktadır. Törpü ve keser yardımıyla bu kenar düşürme işlemi gerçekleştirilmektedir.

Fotoğraf No 11: Ağaç Tokmak

Zımpara kâğıdı; Ihlamur kalıbına desen aktarılmadan önce ağacın zımparalanarak pürüzsüz olması sağlanmalıdır. Pürüzlü bir yüzeyde kalıba desenin aktarılması zor olacaktır. Bu zorluğu gidermek ve fazlalıkların ele batmasını önlemek amacıyla zımparalama yapılmaktadır.

Fotoğraf No-12: Zımpara Kâğıdı

2.3. Yazmacılık (Taş Baskı) Teknik Özellikleri

Yazmacılık sanatının uygulanabilmesi için 3 ana malzeme vardır; bez, kalıp ve boya. Yazmacılık sanatında bez olarak Kastamonu'da dokunan pamuklu kumaşlar kullanılmaktadır. Ancak günümüzde Amerikan bezi, pamuklu bezler, mermerşahi gibi kumaşlar kullanılmaktadır. Kalıplar yörede yetişen köknar, çam ve ıhlamur ağaçlarından oyularak hazırlanmaktadır. Baskı sanatında kullanılan boyalar ustalar tarafından, yöreden toplanan bitkilerle hazırlanan doğal boyalardır.

Yazmacılık sanatı yüzeye iki şekilde uygulanmaktadır; birincisi kumaşı fırça ile renkli desenlerle boyamak, diğeri ise üstüne desenler oyulmuş ağaç kalıplar yoluyla baskılar yapmaktır (Arseven, 1970: 277).

Kastamonu yazmacılığında renkli desenlerle boyama yapılmamaktadır. Sadece siyah renk baskılar uygulanmaktadır. Baskı işleminde sırasıyla göbeği oluşturacak kalıp desenleri, sonra bordür desenleri son olarak da göbekte bordür arasında yer alan serpme desenler basılarak içten dışa doğru bir sıra takip edilmektedir.

Yazmacılık sanatında baskı işlemi, üzerine yıkanarak çirişi giderilmiş beyaz bez (patiska) serilmiş, keçe ile kaplı masa üzerinde gerçekleştirilir. Baskı masasının yanına yerleştirilmiş içinde kullanıma hazır halde boya teknesi bulunur. Boya teknesinin içerisine kalıbın basılarak boyaya nüfuz etmesini sağlayacak keçe serilir. Baskıda kullanılacak kalıp bu keçeye bastırılmaktadır ve boyayı alması sağlanmaktadır. Kalıp, masanın üstünde gergin biçimde serili olan beze basılır ve diğer elle kalıbın üzerine hafifçe vurularak motifin beze

geçmesi sağlanmaktadır. Aynı işlemler tekrarlanarak ve zaman zaman kullanılan kalıp değiştirilerek örtünün yüzeyinde kompozisyon oluşturulmaktadır.

Fotoğraf No-13: Baskı Masası (Şahinaz Kurtoğlu Atölyesi)

Baskısı yapılan bezde ilk önce açık nefli renkte olan kompozisyon iki ile on gün arasında açık havada kurumaya bırakılmaktadır. Kış şartlarında kurumayan baskılar sürekli soba yanan odada kurutulmaktadır. Daha sonra tuzlu suda yıkanan örtünün asıl rengi olan ve Kastamonu yazmalarının özelliği olan siyah renge dönüşmektedir.

Fotoğraf No-14: Açık Nefti Renkte Yeni Basılmış Kumaş (3 Taş El Sanatları Atölyesi)

Kastamonu'da 1960'lı yıllarda siyah zemin üzerine beyazla da süslemeler yapılmaktaydı. Motiflerin beyaz olması için bir fiçıda siyaha batırılan bezler üst üste yığılarak nemli iken kaya, kireç taşı kireci, erik ağacı zamkı ve sudan oluşturulan sıvıya batırılarak hazırlanmış keçe kalıpla, beze basılmaktaydı. Böylece kireçlenen motifte boya etkisini

kaybetmekte ve iyice kuruyup suda yıkanınca kireç akmakta ve onun yerini beyaz motif almaktadır (Barışta, 2005: 256).

Fotoğraf No-15: Boya Teknesi (3 Taş El Sanatları Atölyesi)

Fotoğraf No-16: Yeni Yıkanmış Kumaş Bezi (Ilgaz Bağ Evi)

2.3.1.Kalem İşi Yazma

Kalem işi tekniğinde yazma ustasının kullandığı fırça kalem olarak tanımlanmaktadır. Büyük bir ustalık ve maharet gerektiren kalem işi tekniğinde, çerçeve üzerine gerilen kumaşa aktarılan desen konturları fırça ile çekilerek çizilir ve yine fırça ile boyanarak adeta tuval üzerine resim yapar gibi renklendirilir. Bur tür yazmalara el yazmaları denir (Tezel, 2009: 29). Kalem işi yazma, her ne kadar fırça ile yapılan bir çalışma olsa da, kumaşın üzerine gelecek desen, kumaşın tamamını kaplayacak şekilde bütün çizilir ve altına kumaş konulur, çizilen desen kumaşa aktarılır (Koç, 2010: 46). Kalem işi yazmada desen önce kalemle kâğıt üzerine resmedilir. Kumaş gergef adı verilen ayaklı çerçeve üzerine gerilir. Desen kumaşın altına konulup kâğıttan görüldüğü şekilde kopya edilmek suretiyle önce konturlar çizilir. Deseni kumaş üzerine geçirmede diğer bir metot da işlemecilikte olduğu gibi deseni silkme usulü ile kumaşa geçirmektir (Kaya, 1974: 62).

En değerli yazmalar kalem işi tekniği ile yapılanlardır. Tamamen el ürünü olan bu yazmaların her biri birbirinden farklıdır. Günümüzde bu yazmalar hiç yapılmamakta, son örnekleri de müzelerde saklanmaktadır.

Fotoğraf No-17: İstanbul Kalem İşi Yazmalarından Bohça (Kaya, 1974)

2.3.2. Kalıp-Kalem Yazma

Hazırlanan motifin ağaç kalıba önce konturları oyulur, bu kalıpla kumaşa baskı yapılır. Daha sonra renklendirilmek istenilen motifin diğer bölümleri fırça ile doldurulur. Örneğin bir lale desenin dış hatları ve belli kıvrımları ağaç kalıp üstüne çizilerek oyulur. Bu kalıp kumaşa basılır. Baskıdan sonra lalenin diğer kısımları fırça ile renklendirilir, bazı yerleri koyu renkle, bazı yerleri ise daha açık renkle boyanır (Koç, 2010: 48). Yazmada konturlar kalıpla basıldıktan sonra desendeki renkli kalacak kısımlar el ile (fırça ile) boyanır. Eski İstanbul yazmalarının birçoğunda bu teknik kullanılmıştır (Kaya, 1974: 62).

Fotoğraf No 18: Kalıp Kalem Yazma Tekniğinde Bir Yorgan Yüzü (Kaya, 1974)

Tokat yazmalarında kalıp kalem tekniğinin birkaç atölyede günümüzde yapımına devam edilmektedir. Kalıp kalem yazmalar kalıpla basılan yazmalara göre daha zarif ve ince çizgiler ortaya çıkmaktadır. Geçmişte bol miktarda basılan kalıp kalem yazmalar seccade, yastık yüzü, yorgan yüzü gibi ürünlere uygulanırken günümüzde fular, çanta, örtü, yastık, yelek, başörtüsü, elbiselik uygulamalar yapılmaktadır.

Fotoğraf No 19: Kalıp Kalem Yazma Başörtüsü (Yurdanur Uçar Atölyesi)

2.3.3.Kalıpla Yazma

Kalıpla yazma tahta üzerine oyulmuş kalıplarla desenlendirilen yazmalardır. Bu teknik zamandan tasarruf sağlamaktadır. Kalem işi yazmaları biraz daha kolaylaştırmak amacıyla tahta kalıpla baskı yapılması düşünülmüştür (Kaya, 1974: 63). Kalıpla yapılan yazmalar kalem işi yazmalara göre daha kaba desenlerle hazırlanmaktadır. Kalem işi yazmalarında görülen incelik, kalıpla yapılan yazmalarda görülememekte ve daha özensiz baskılar yapılmaktadır.

Kalıpla yazma Kastamonu yöresinde uygulanan tekniktir. Sadece bu tür yazmaları yapan ustalara “kabacı” denmektedir. Kastamonu’da tek renk olarak baskı yapılmaktadır, kullanılan renk siyahtır.

Fotoğraf No-20: Kurumaya Bırakılan Masa Örtüsü (3 Taş El Sanatları Atölyesi)

Kalıpla yazmada baskı için ıhlamur ağacı kullanılır. Ihlamur ağacı diğer ağaç türlerine göre oyulması kolay, yumuşak, dayanıklı ve yapıştırmaya uygun olduğu için kalıp olarak kullanılmaya çok uygundur. Ancak Kastamonu’da kalıp oyacak usta bulunmadığından kalıplar CNC (Computer Numerical Control) bilgisayar sayımlı yönetim makinesinde hazırlanmaktadır.

2.3.3.1.Karakalem

Tek kalıp kullanılarak beyaz üzerine siyah, siyah üzerine beyaz işlenir. Bu türe karakalem denir. Ankara, Beypazarı, Kastamonu çoğunlukla bu türü uygulayan yerlerdir (Türker, 1996: 11). Kastamonu yazmacılığında uygulanan baskı tekniğidir. Günümüzde Kastamonu, Tokat, Bartın karakalem baskı yapan iller arasındadır.

Fotoğraf No-21: Karakalem Baskı Detay (3 Taş El Sanatları Atölyesi)

2.3.3.2.Elvan İşi

Arapçadan dilimize geçmiş olan Elvan çok renkli anlamına gelir. Kalıplar bu renk çokluğuna göre hazırlanır. Her renk için ayrı ayrı kalıplar oyulur ve hazırlanır. Kalıplarda bir bütünlük vardır (Koç, 2010: 51). Bu kalıplar üst üste gelecek biçimde beyaz zemine basılır. Bu türe ‘‘elvan işi’’ denir. Tokat yazmalarının en önemli özelliği elvan baskı oluşudur. Renk ve desenleri eşsiz güzelliğindedir (Türker, 1996: 11).

Fotoğraf No-22: Elvan baskı (Yurdanur Uçar Koleksiyonu)

2.3.4.Daldırma Yazma

Renklere göre hazırlanan kalıpların kumaşa basılmasıyla oluşturulan motifler tutkal ya da balmumu yardımıyla kapatılarak, boyaya batırılır; böylece motiflerin dışında kalan yerler (arka plan) boyanmış olur. Bu teknikle yapılan yazmalara daldırma yazma denilmektedir. Son olarak kumaşlar bir kez daha yıkanıp kurumaya bırakılır (Türker, 1996:11).

Fotoğraf No-23: Daldırma Tekniğiyle Yapılmış Yazma Örneği (Türker, 1996:12)

2.3.5.Serigrafi (İpek) Baskı

Serigrafi (ipek baskı) tekniği ile baskı yapabilmek için boyayı süzebilen ince bir kumaşla bir çerçeveye ihtiyaç vardır. Boyayı süzmek için kullanılan bu malzeme ya bir ipek elek bezi ya da metal bezlerdir (Fıçıoğlu, 2015: 116).

Bir kasmağa gerilen ince dokulu ipek yüzeyine lak yardımıyla fotoğraf yüzeyi oluşturulur. Çizilen bir resim bu yüzeye pozlanır, yani resme uygun olarak boya gelecek kısımlar açık bırakılır, boya gelmeyecek kısımlar kapatılır. Bir tezgâh üzerine sabitleştirilen kasmağın altına baskı yapılacak yüzey yerleştirilir. Kasmağın içine resmin dışına gelecek şekilde boya dökülür. Bu boya bir kauçuk sıyrıcı (rakle) ile sıyrılır. Gözeneklerden geçen boya kasmağın altına konan yüzeyde oluşur. Her defasında bu işlem tekrar edilir (Kıran, 2010: 86).

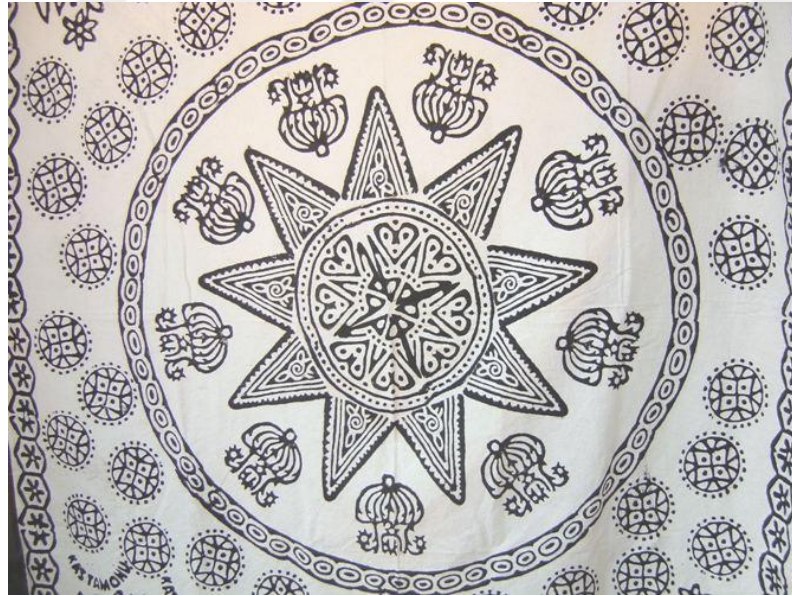
Kastamonu yazmacılığında serigrafi tekniği ile üretim yapan atölyelere rastlanmamıştır. Ancak serigrafi tekniğiyle basılmış sofra bezi, sini bezleri mevcuttur. Bunlar Tokattan sipariş edilerek gelmektedir.

Fotoğraf No-24: Yaşınler Yazma Atölyesi Serigrafi ile Basılmış Yazma

2.4. Ahşap Baskı Kalıplarında Desen ve Kompozisyon Özellikleri

Kastamonu yazmaları, genellikle merkezden başlayarak dışa doğru genişleyen ve daire biçimini alan desenlere sahip karakalem yazmalardır. Bu yazmalarda, çiçek, meyve, ağaç gibi motifler sıkça kullanılmıştır (Öz, 2015: 10).

Fotoğraf No-25: Merkezden Başlayarak Kurulan Kompozisyon

Kastamonu yazmalarının desen ve kompozisyon açısından karakteristik yönü; kompozisyonların genellikle merkezden başlayarak dışa doğru geliştirilmesi ve daire biçimini almasıdır. Kompozisyonlar daha çok hayvan figürlerinin ve geometrik elemanların merkezden

kenara doğru geliştirilmesiyle tamamlanır. Orta Asya'dan Anadolu'ya geçen ve günümüzde hala devam eden hayvan üslubunun Kastamonu yazmalarında yer bulduğunu görmekteyiz. Kastamonu yazmalarındaki kompozisyonlarda çoğunlukla geyik, at, kuş ve horoz figürlerine yer verilmiştir (Kaya, 1988:78).

Kastamonu yazmacılığında seçilen konular diğer el sanatları süslemelerinde olduğu gibi bitkisel bezemeler, figürlü bezemeler, geometrik bezemeler olarak karşımıza çıkmaktadır. Günümüz baskı örnekleri incelendiğinde çiçek, yaprak, ağaç, bitki, geyik, kuş, horoz gibi motiflerin fazla olduğu görülürken, insan figürlü bezemelerin daha az tercih edildiği görülmektedir.

2.5.Taş Baskı Sanatının Günümüzdeki Durumu

Yazmacılık sanatı Kastamonu'da eski canlılığını yitirmiş durumdadır. Ancak günümüzde İŞKUR ve Halk Eğitim Merkezlerinin destekleriyle taş baskı kursları açılarak bu sanat tekrar canlandırılmaya çalışılmaktadır. Kastamonu'da taş baskı sanatını aktif halde yapan atölyeler mevcuttur ve sipariş üzerine üretim yapmaktadırlar. Eskiden sini bezi olarak baskılı ürünler yapılarak günümüzde ustalar farklı alanlarda taş baskılı üretim yapmaya başlamışlardır. Yatak örtüleri, yastık ve buzdolabı örtüsü, tepsi örtüsü, mutfak önlükleri, çanta, masa örtüsü, bayan ve çocuk elbiseleri olarak çeşitli alanlarda üretim yapılmaktadır.

Fotoğraf No-26: Baskılı Ürünler (3 Taş El Sanatları Atölyesi)

Fotoğraf No-27: Yuvarlak Masa Örtüsü (Celal Yağcıoğlu Atölyesi)

Fotoğraf No-28: Tırnak Bağıyla Tasarlanmış Çanta (Ilgaz Bağ Evi)

2.6. Ustalar

Taş baskı sanatıyla ilgilenen ustaların başında 2012 yılında Yaşayan İnsan Hazinesi ödülü alan Cemil KIZILKAYA gelmektedir. Ayrıca; Yakup Ağa 3 Taş El Sanatları atölyesinde üretim yapan taş baskı ustası Hacer KELOĞLU bu sanatı devam ettirmektedir. Kadınların desteklemeler olarak bu sanatta aktif oldukları görülmüştür. Kastamonu Taş Baskı ustası Şahinaz KURTOĞLU 'da belediyeden kiralanarak atölyeye çevrilen eski bir hamamda

bu sanatı devam ettirmektedir. Evinin bodrum katını atölyeye çeviren Kastamonulu Taş Baskı ustası Celal YAĞCIOĞLU 'da atölyesinde bu sanatı günümüzde devam ettirmeye çalışmaktadır.

Cemil KIZILKAYA (Ahşap Baskı- Yazma Ustası)

Yazma- Kalıp sanatçısı Cemil Kızılkaya, 1949 yılında Kastamonu İli Taşköprü İlçesine bağlı Çoroğlu Köyünde doğmuştur. Yazma sanatına eşi Safiye Kızılkaya ile 1971 yılında birlikte başlayan sanatçı, kısa sürede bu sanatın tüm inceliklerini öğrenmiştir.

Cemil Kızılkaya ceviz kabuğu, ıhlamur ve şeftali yaprağından ürettiği doğal yazma boyasını kullanmaya devam eden son ustalardan birisidir. Baskı işlemi sırasında kullandığı kalıpların oyma işlemi de kendisi tarafından yapılmaktadır. Kızılkaya'nın koleksiyonunda dört yüzü aşkın kalıp bulunmaktadır.

Cemil Kızılkaya ve eşi Safiye Kızılkaya Baskıda kullandıkları boyaları doğal yollarla çeşitli bitkilerden kendileri hazırlamaktadır. Ancak Safiye Kızılkaya'nın rahatsızlığı Cemil Kızılkaya'nın da bu sanatı bırakmasına sebep olmuştur.

Fotoğraf No-29: Cemil – Safiye Kızılkaya Ahşap-Baskı Yazma Ustası (Erişim Tarihi 17.12.2018,
<https://www.turizminsesi.com>)

Hacer KELOĞLU (Yazma Ustası)

Yazma sanatçısı Hacer Keloğlu 1961 Kastamonu doğumludur. Hacer Keloğlu taş baskı sanatını Cemil Kızılkaya'dan öğrenmiştir. Kastamonu Yakup Ağa Medresesinde 3 Taş El Sanatları atölyesini açmıştır.

Eskiden taş baskı masa örtüsü ve sofra bezi yapılırken ürün çeşitliliğini artırma yoluna giden usta, nevresim takımı, seccadeler, kırlentler, çantalar, küçük tepsi örtüleri, kıyafetler, mutfak önlükleri, buzdolabı örtüleri ve çeşitli aksesuarlar yapmaktadır. Çeşitliliğin artmasıyla ilginin de arttığını belirtmiştir. Kastamonu tırnak bağlama tekniğini de baskıların kenarlarında kullanarak unutulmuş bir el sanatının daha gün yüzüne çıkmasını sağlamış ve birçok kadına iş imkânı sunmuştur.

3 Taş El Sanatları Atölyesinde hafta sonları kurslar veren Hacer Keloğlu aynı zamanda halk eğitim bünyesinde dersler de vermektedir.

Fotoğraf No-30: Hacer Keloğlu (Baskı Ustası)

Şahinaz KURTOĞLU (Yazma Ustası)

1969 doğumlu olan Şahinaz Kurtoğlu ev hanımlığından bu sanata giren yazma ustasıdır. İŞKUR meslek edindirme kurslarında taş baskı sanatını öğrenen Kurtoğlu, bu sanatın unutulmaması için ürün çeşitliliğini artırarak baskılar yapmaktadır.

Taş baskı sanatını İsmail Bey Mahallesi'ndeki İsmail Bey Hamamı'nda devam ettirmektedir. İsmail Bey Hamamının restore edilip atölyeye çevrilmesiyle bu iş yerini kiralarak 9 yıldır burada çalışmalarını sürdürmektedir.

Fotoğraf No-31: Şahinaz Kurtoğlu (Baskı Ustası)

Şahinaz Kurtoğlu sipariş üzerine üretim yapmaktadır. Baskıda kullandıkları kalıpları oyma yapacak usta bulunmadığı için CNC makinesinde hazırlatıp baskı yapmaktadır. Bu sanatın yapılabilmesi için ortamın sıcak olması gerektiğini belirten Kurtoğlu atölyesinde yaz-kış soba yandığını belirtmiştir.

Fotoğraf No-32: İsmail Bey Hamamı

Celal YAĞCIOĞLU (Yazma Ustası)

1960 doğumlu Celal Yağcıoğlu'nun asıl mesleği operatörlüktür. Hobi olarak baskı sanatına başlayan Yağcıoğlu evinin alt katındaki odunluğa atölyeye çevirerek sanata girmiştir. Zamanla artan talepler baskı alanında çalışmaların çoğalmasına ve yeni siparişlerin hazırlanmasına olanak sağlamıştır. Yağcıoğlu taş baskı sanatının günümüzde unutulmak üzere olduğunu, canlandırmak için çalışmalar yapılması gerektiğini, ufakta olsa aile bütçesine katkı sağlayacak meslek olduğunu belirtmiştir.

Baskılarını sipariş üzerine alan Yağcıoğlu Kastamonu'ya özgü motiflerin çok kullanılmadığını, sipariş veren kişinin isteği üzerine CNC ile kalıplar hazırlandığını belirtmiştir. Atölyesinde basılı ürünleri kurutmak için sürekli soba yanmaktadır. Soğuk hava koşullarında baskının istenilen sonucu vermeyeceğinden atölyenin belirli sıcaklıkta olması gerektiğini belirtmiştir.

Fotoğraf No-33: Celal Yağcıoğlu (Baskı Ustası)

Yağcıoğlu ürünlerinin satışını sosyal medya üzerinden yapmaktadır. Seri üretim için atölyesi uygun olmadığından işin gerektirdiği emek ve süreye uygun olarak sipariş üretimi yapmaktadır. Baskıda bez olarak pamuklu kumaş kullanmaktadır. Bu sanatın polyester karışımı kumaşlara uygulanmadığını ve baskı yapmadıklarını söylemiştir. Baskıda kullandıkları boyaları da Kastamonu yöresine ait bitkilerden kendi teknikleri doğrultusunda elde etmektedir.

BÖLÜM III: YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma da tarama (survey) modeli kullanılmıştır.

Araştırmayla ilgili veriler literatür taraması, Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesinden alınan kalıp görselleri, Kastamonu il merkezinde atölyeleri bulunan ustalarla yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen bilgilerden oluşmaktadır. Araştırmada ustalara yönlendirilecek taş baskı sanatıyla ilgili 10 adet yarı yapılandırılmış soru hazırlanmıştır.

3.2.Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini Kastamonu il merkezinde bulunan taş baskı sanatını sürdüren atölyeler oluşturmaktadır. Örneklemine ise 2012 yılında Yaşayan İnsan Hazinesi ödülü alan Ahşap Baskı- Yazma Ustası Cemil Kızılkaya, Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesinden alınan 100 adet ahşap kalıp örneği, Yakup Ağa 3 Taş El Sanatları atölyesinde üretim yapan taş baskı ustası Hacer Keloğlu atölyesinde bulunan 24 adet kalıp örneği, İsmail Bey Hamamında üretim yapan taş baskı ustası Şahinaz Kurtoğlu atölyesinde bulunan 55 adet kalıp örneği ve Kastamonu Taş Baskı ustası Celal Yağcıoğlu atölyesinde bulunan 21 adet kalıp örneği oluşturmaktadır.

Baskı ustalarının günümüzde yoğun olarak kullandığı 100 adet kalıp örneği ve Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesinden alınan 100 adet ahşap kalıp örneği incelenmiştir. İnceleme sonucunda iyi durumda olan 80 adet kalıp örneklem olarak seçilmiştir.

3.3.Verİ Toplama Tekniği

Araştırma kapsamında seçilen konu ile ilgili literatür taraması yapılmıştır.

Yaşayan İnsan Hazinesi ödülünü alan Kastamonulu taş baskı ustası Cemil Kızılkaya ve diğer ustalarla görüşülmüştür. Bu kapsamda Kastamonu taş baskı sanatını canlandırmak amacıyla atölyelerinde üretimler yapan Hacer Keloğlu, Şahinaz Kurtoğlu ve Celal Yağcıoğlu ile konu dâhilinde görüşülmüştür.

Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesinde bulunan kalıp örnekleri incelenmiştir. Ahşap kalıp örneklerinin fotoğrafları çekilerek hazırlanan gözlem fişi

doğrultusunda gerekli bilgiler incelenerek yazılmıştır. Ayrıca yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak ustalar ile görüşülmüş ve bilgiler kayıt altına alınmıştır.

Ustalara yönlendirilen yarı yapılandırılmış görüşmede aşağıdaki sorular yer almaktadır.

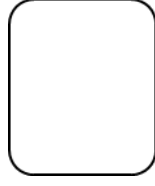
- 1- Kastamonu taş baskı sanatı nedir? Kısaca anlatır mısınız?
- 2-Günümüzde baskı sanatı ne durumdadır?
- 3- Baskıda kullanılan araç gereçler nelerdir?
- 4- Kalıp tasarımında kullanılan motifler nelerdir? Beslenen bir kaynak var mıdır?
- 5-Kastamonu'ya özgü geleneksel desenler nelerdir?
- 6- Kullanılan desenlerin bir anlamı var mı? İkonografik yorumu nedir?
- 7- Taş baskı sanatını devam ettirmek amacıyla eğitim veren bir kurum var mı?
- 8- Baskı sanatında yaşanan sıkıntılar nelerdir?
- 9- Kastamonu yazmacılığının yaşatılması ve geliştirilmesi için düşünceleriniz nelerdir?
- 10- Taş baskı sanatıyla ilgili düşünceleriniz nelerdir?

Kastamonu yöresinden elde edilen kalıp örneklerinin çizimleri 'Solidworks 2016' bilgisayar programı kullanılarak yapılmıştır.

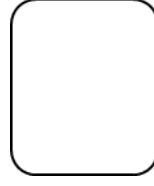
Ahşap kalıpların özelliklerinin belirlenmesi amacıyla gözlem fişi oluşturulmuştur. Kalıp örnekleri tasarım ilkeleri açısından incelenerek, belirgin özellikleri tanımlanmıştır. Kalıp örneklerinden elde edilen bulgular, tablo haline getirilerek grafikleri çıkarılmıştır.

Hazırlanan gözlem fişinde her bir kalıba ait fotoğraf no, çizim no, örnek no, inceleme no, eserin bulunduğu yer, envanter numarası, bugünkü durumu, kalıp türü, kalıp oyma tekniği, bezeme türü, kompozisyon özellikleri, kalıbın yöresel adı, kaynak kişi, tasarım ilkeleri bilgileri yer almaktadır. Gözlem fişinde yer alan bugünkü durumu, kalıp türü, teknik, bezeme konuları, tasarım ilkeleri tablolaştırılarak grafiksel dağılımına değerlendirme ve sonuç bölümünde yer verilmiştir.

Gözlem fişi örneği aşağıda verilmiştir.

Fotoğraf No-1

Çizim No-1

Örnek No:

İnceleme Tarihi:

Eserin Bulunduğu Yer:

Envanter Numarası:

Bugünkü Durumu:

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü:

Teknik:

Bezeme Konuları:

Bitkisel:

Geometrik:

Figürlü:

Motifin Yöresel Adı:

Kaynak Kişi:

Kompozisyon:

Tasarım İlkeleri:

Tekrar(Yineleme):

Uygunluk:

Birlik:

Egemenlik:

Karşıtlık (Zıtlık, Kontrast) :

Denge:

Ritim:

3.4. Veri Analiz Tekniği

Taş baskı ustalarına yönlendirilen soruların cevapları incelenmiştir, ustalarda bulunan kalıpların fotoğrafları çekilmiş ve Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesindeki örneklerle karşılaştırılmıştır.

Kastamonu geleneksel kalıp örnekleri belirlenerek gözlem fişı hazırlanmıştır. Kalıp motifleri ‘Solidworks 2016’ programında çizilerek gözlem fişine yerleştirilmiştir. Elde edilen kalıp örnekleri tasarım ilkeleri açısından incelenerek, ayrıntılı tanımları yapılmıştır.

Gözlem fişinde yer alan kalıpların bugünkü durumu, kalıp türü, kalıp oyma tekniği, bezeme konuları, tasarım ilkeleri tablolaştırılarak grafiksel dağılımı incelenmiştir. Elde edilen verilere değerlendirme bölümünde yer verilmiştir.

3.5. Kapsam ve Sınırlılıklar

- Bu araştırma Kastamonu taş baskı sanatıyla sınırlıdır.
- Araştırma Kastamonu ilinde bulunan kalıp örnekleriyle sınırlıdır.
- İnceleme merkezi olarak Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi ve taş baskı yapan ustalar seçilmiştir.
- Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesinden temin edilen ahşap kalıp görselleriyle sınırlıdır.
- Kastamonu merkezde baskı sanatıyla uğraşan ustaların ellerinde bulunan kalıp örnekleriyle sınırlıdır.
- İncelenen kalıplar, tasarım ilkelerinden; tekrar (yineleme), uygunluk, birlik, egemenlik, karşıtlık (zıtlık), denge, ritim ilkeleri ile analiz edilmeye çalışılmıştır.
- Ahşap kalıplar 80 adet örnekle sınırlandırılmıştır.

3.6. Sayıtlılar (Varsayımlar)

Bu çalışmada aşağıdaki varsayımlardan hareket edilmiştir.

- Literatür taramasıyla elde edilen bilgilerin geçerli ve güvenilir olduğu kabul edilmiştir.
- Araştırma için seçilen örneklem evreni temsil eder niteliktedir.

- Araştırma kapsamında müze, atölyeler ve yayınlardan elde edilen bilgilerin ve kaynakların yeterli olduğu kabul edilmiştir.
- İncelenen kalıp örneklerinin tasarım açısından yorumlanması ve tanımlanmasının doğru yapılacağı varsayılmıştır.
- Araştırma kapsamında incelenen kalıp örneklerinin yörede kullanılan geleneksel motifler hakkında bilgi vereceği varsayılmıştır.
- Araştırma kapsamında görüşüne başvurulmuş yazma-kalıp ustalarından sağlanan bilgilerin objektif ve güvenilir olduğu varsayılmıştır.
- Ustaların sorulara vermiş olduğu cevapların içten ve güvenilir olduğu varsayılmıştır.
- Hazırlanan soruların araştırmada sonuca ulaştıracağı varsayılmıştır.
- Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesinden temin edilen ahşap kalıplar, yörede üretilmiş kalıpların bezeme türlerini temsil edebilecek niteliktedir.

BÖLÜM IV: BULGULAR

Fotoğraf No-34

Çizim No-1

Örnek No: 1

İnceleme Tarihi: 06.12.18

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1182

Bugünkü Durumu: Aşınmalar var

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Karanfil, Yaprak

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda karanfil çiçeği ve yapraklar vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme): Karanfil çiçeğinin yapraklarında değişken tekrar ilkesi oluşmuştur.

Uygunluk: Karanfil çiçeği ve yapraklar arasında üslup uygunluğu vardır.

Denge: Çiçek ve yaprakların diziliminde asimetrik denge vardır.

Ritim: Karanfil çiçeğinin yapraklarında ritim ilkesi oluşmuştur.

Fotoğraf No-35

Çizim No-2

Örnek No:2

İnceleme Tarihi: 15.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1235

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Karanfil, yaprak, dal

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda karanfil çiçeği vardır. Karanfil çiçeğinin altında kıvrımlı dallar ve yapraklar bulunmaktadır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme): Karanfil çiçeği üzerinde değişken tekrar ilkesi oluşmuştur.

Uygunluk: Karanfil çiçeği ve dallar arasında üslup uygunluğu vardır.

Denge: Çiçek ve yaprakların diziliminde asimetrik denge vardır.

Fotoğraf No-36

Çizim No-3

Örnek No:3

İnceleme Tarihi: 13.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Celal Yağcıoğlu Arşivi

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Makine Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Karanfil, dal

Motifin Yöresel Adı: Karanfil

Kaynak Kişi: Celal Yağcıoğlu

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda karanfil çiçeği vardır. Karanfil çiçeğinin altında kıvrımlı dallar bulunmaktadır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Karanfil çiçeği üzerinde değişken tekrar ilkesi oluşmuştur.

Uygunluk: Karanfil çiçeği ve dallar arasında üslup uyumu vardır.

Denge: Karanfil çiçeği ve dalların diziliminde asimetrik denge vardır

Fotoğraf No-37

Çizim No-4

Örnek No:4

İnceleme Tarihi: 15.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Celal Yağcıoğlu Arşivi

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Makine Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Karanfil, dal, yaprak

Motifin Yöresel Adı: Karanfil

Kaynak Kişi: Celal Yağcıoğlu

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda karanfil çiçeği vardır. Karanfil çiçeğinin altında kıvrımlı dallar ve yapraklar bulunmaktadır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Karanfil çiçeği üzerinde değişken tekrar ilkesi oluşmuştur.

Uygunluk: Karanfil çiçeği ve yapraklar arasında üslup uyumu vardır.

Birlik: Karanfil çiçeği ve yapraklar arasında birlik ilkesi vardır.

Denge: Karanfil çiçeği ve yaprakların diziliminde asimetrik denge vardır.

Fotoğraf No-38

Çizim No-5

Örnek No:5

İnceleme Tarihi: 07.12.2017

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1193

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Karanfil, yaprak, dal

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda karanfil çiçeği vardır. Karanfil çiçeğinin altında yapraklar ve dal bulunmaktadır

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Birden fazla kullanılan yapraklar tekrar ilkesini sağlamaktadır.

Uygunluk: Karanfil çiçeği ve yapraklar arasında üslup uyumu vardır.

Birlik: Karanfil çiçeği ve yapraklar arasında birlik ilkesi vardır.

Egemenlik: Karanfil çiçeği ölçü ve değer bakımından egemenlik sağlamaktadır.

Denge: Karanfil çiçeği ve yapraklar arasında simetrik denge vardır.

Ritim: Yaprakların yerleşmesinde ritim ilkesi vardır.

Fotoğraf No-39

Çizim No-6

Örnek No: 6

İnceleme Tarihi: 20.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1278

Bugünkü Durumu: Aşınmalar var

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Karanfil, dal

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda karanfil çiçeği ve dalları vardır. Kompozisyon yüzeyine çiviler çakılarak desenler oluşturulmuştur.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Karanfil çiçeği ve noktalar değişken tekrar ilkesi oluşturmuştur.

Uygunluk: Karanfil çiçeği ve dallar arasında üslup uyumu vardır.

Birlik: Karanfil çiçeği ve dallar arasında birlik ilkesi vardır.

Denge: Karanfil çiçeği, dallar ve noktaların diziliminde asimetrik denge vardır.

Fotoğraf No-40

Çizim No-7

Örnek No:7

İnceleme Tarihi: 27.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 5623

Bugünkü Durumu: Aşınmalar var

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yuvarlak Satırlı Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Gül, yaprak

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyon üzerinde gül ve yapraklar vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Yapraklar birden fazla kullanılarak tekrar ilkesini sağlamaktadır.

Uygunluk: Yapraklar arasında üslup uygunluğu vardır.

Egemenlik: Gül çiçeği biçim itibariyle yapraklar üzerinde egemenlik kurmaktadır.

Karşıtlık (Zıtlık, Kontrast): Yapraklar arasında karşıtlık vardır.

Denge: Asimetrik denge vardır.

Ritim: Yaprakların devamlılığı ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No-41

Çizim No-8

Örnek No:8

İnceleme Tarihi: 13.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1207

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Çok Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Gül, yıldız çiçeği, yaprak, dal

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda iki adet yaprak, bir adet gül, bir adet yıldız çiçeği vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Yapraklar karşılıklı olarak tekrar ilkesini sağlamaktadır.

Uygunluk: Gül ve yapraklar arasında üslup uygunluğu vardır.

Karşıtlık (Zıtlık, Kontrast) : Yapraklar arasında karşıtlık vardır.

Denge: Gül ve yapraklar asimetrik denge ilkesine uymaktadır

Fotoğraf No-42

Çizim No-9

Örnek No:9

İnceleme Tarihi: 17.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Celal Yağcıoğlu Arşivi

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Makine Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Gül, yaprak, dal

Motifin Yöresel Adı: Gül

Kaynak Kişi: Celal Yağcıoğlu

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda iki adet yaprak ve bir adet gül vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Yapraklar birden fazla kullanılarak tekrar ilkesini sağlamaktadır.

Uygunluk: Yapraklar arasında üslup uygunluğu vardır.

Egemenlik: Gül çiçeği biçim itibariyle yapraklar üzerinde egemenlik kurmaktadır.

Denge: Gül ve yapraklar asimetric denge ilkesine uymaktadır.

Ritim: Yaprakların devamlılığı ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No-43

Çizim No-10

Örnek No:10

İnceleme Tarihi: 17.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Celal Yağcıoğlu Arşivi

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Makine Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Gül

Motifin Yöresel Adı: Gül

Kaynak Kişi: Celal Yağcıoğlu

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda bir adet gül vardır.

Tasarım İlkeleri:

Uygunluk: Gül çiçeğinde formsal uygunluk ilkesi vardır.

Denge: Gül simetrik denge ilkesine uymaktadır.

Fotoğraf No-44

Çizim No-11

Örnek No:11**İnceleme Tarihi:** 17.12.2018**Eserin Bulunduğu Yer:** Celal Yağcıoğlu Arşivi**Bugünkü Durumu:** Sağlam**Ayrıntılı Tanımı****Kalıp Türü:** Kontur Kalıp**Teknik:** Makine Oyma**Bezeme Konuları:****Bitkisel:** Gül, yaprak, dal**Motifin Yöresel Adı:** Gül**Kaynak Kişi:** Celal Yağcıoğlu**Kompozisyon:** Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda bir adet gül, yaprak ve dal vardır.**Tasarım İlkeleri:****Tekrar (Yineleme) :** Yapraklar birden fazla kullanılarak tekrar ilkesini sağlamaktadır.**Uygunluk:** Yapraklar arasında üslup uygunluğu vardır.**Egemenlik:** Gül çiçeği boyut ve biçim itibariyle yapraklar üzerinde egemenlik kurmaktadır.**Karşıtlık (Zıtlık, Kontrast):** Yapraklar arasında karşıtlık vardır.**Denge:** Gül ve yapraklar asimetrik denge ilkesine uymaktadır.**Ritim:** Yaprakların devamlılığı ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No-45

Çizim No-12

Örnek No:12

İnceleme Tarihi: 17.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Celal Yağcıoğlu Arşivi

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Makine Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Gül, yaprak, dal

Motifin Yöresel Adı: Gül

Kaynak Kişi: Celal Yağcıoğlu

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda gül, yaprak ve dal vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Yapraklar birden fazla kullanılarak tekrar ilkesini sağlamaktadır.

Uygunluk: Yapraklar arasında üslup uygunluğu vardır.

Egemenlik: Gül çiçeği boyut ve biçim itibariyle yapraklar üzerinde egemenlik kurmaktadır.

Karşıtlık (Zıtlık, Kontrast): Yapraklar arasında karşıtlık vardır.

Denge: Gül ve yapraklar asimetric denge ilkesine uymaktadır.

Ritim: Yaprakların devamlılığı ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No-46

Çizim No:13

Örnek No:13

İnceleme Tarihi: 19.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Hacer Keloğlu Arşivi

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Makine Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Lale, yaprak, dal

Motifin Yöresel Adı: Boynu Bükük Lale

Kaynak Kişi: Hacer Keloğlu

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda bir adet lale, yapraklar ve dal vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Yapraklar birden fazla kullanılarak değişken tekrar ilkesini sağlamaktadır.

Uygunluk: Yapraklar arasında üslup uygunluğu vardır.

Egemenlik: Yapraklar kompozisyon üzerinde egemenlik kurmaktadır.

Karşıtlık (Zıtlık, Kontrast): Yapraklar arasında karşıtlık vardır.

Denge: Lale ve yapraklar asimetrik denge ilkesine uymaktadır.

Ritim: Yaprakların devamlılığı ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No-47

Çizim No:14

Örnek No:14

İnceleme Tarihi: 15.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Hacer Keloğlu Arşivi

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Makine Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Lale, yaprak, dal

Motifin Yöresel Adı: Lale

Kaynak Kişi: Hacer Keloğlu

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda bir adet lale, yapraklar ve dallar vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Yaprakların ve dalların birden fazla kullanılması değişken tekrar ilkesini sağlamaktadır.

Uygunluk: Yapraklar arasında üslup uygunluğu vardır.

Denge: Lale, yapraklar ve dallar asimetrik denge ilkesine uymaktadır.

Ritim: Yaprakların ve dalların birden fazla kullanılması ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No-48

Çizim No:15

Örnek No:15

İnceleme Tarihi: 15.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Hacer Keloğlu Arşivi

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Makine Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Lale, yaprak, dal

Motifin Yöresel Adı: Lale

Kaynak Kişi: Hacer Keloğlu

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda bir adet lale, yapraklar ve dal vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Yapraklar birden fazla kullanılarak değişken tekrar ilkesini sağlamaktadır.

Uygunluk: Yapraklar arasında üslup uygunluğu vardır.

Karşıtlık (Zıtlık, Kontrast): Yapraklar arasında karşıtlık vardır.

Denge: Lale ve yapraklar asimetrik denge ilkesine uymaktadır.

Ritim: Yaprakların devamlılığı ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No-49

Çizim No-16

Örnek No:16

İnceleme Tarihi: 27.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 5618

Bugünkü Durumu: Aşınmalar var

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yuvarlak Satırlı Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Lale, yaprak, dal

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda lale çiçeği, kıvrımlı dallar ve yapraklar vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Lale çiçeğinde tekrar ilkesi vardır.

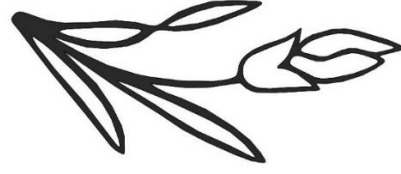
Uygunluk: Laleler arasında formsal uygunluk vardır.

Denge: Lale ve yapraklar arasında asimetric denge vardır.

Ritim: Yapraklardaki yön değişikliği ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No- 50

Çizim No-17

Örnek No:17

İnceleme Tarihi: 24.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 5579

Bugünkü Durumu: Aşınmalar var

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yuvarlak Satırlı Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Lale, yaprak

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda lale ve yapraklar vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) :Yapraklar arasında tekrar ilkesi vardır.

Uygunluk: Lale ve yapraklar arasında formsal uygunluk vardır.

Denge: Lale ve yapraklar arasında asimetric denge vardır.

Ritim: Yaprakların yinelenmesi ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No-51

Çizim No-18

Örnek No:18

İnceleme Tarihi: 20.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1263

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Çok Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Lale

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda stilize edilmiş lale çiçeği vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Lale çiçeği tam tekrar ilkesini sağlamaktadır.

Denge: Lale çiçeği simetrik denge ilkesine uymaktadır.

Ritim: Lale çiçeği üzerindeki öğelerin yinelenmesi ritim sağlamaktadır.

Fotoğraf No-52

Çizim No-19

Örnek No:19

İnceleme Tarihi: 08.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1195

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Dolgu Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Lale, yaprak, dal

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda lale, yapraklar ve dallar vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Yaprakların ve dalların birden fazla kullanılması değişken tekrar ilkesini sağlamaktadır.

Denge: Lale, yapraklar ve dallar asimetric denge ilkesine uymaktadır.

Ritim: Yaprakların ve dalların birden fazla kullanılması ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No- 53

Çizim No-20

Örnek No:20

İnceleme Tarihi: 17.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Hacer Keloğlu Arşivi

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Makine Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Başak, yaprak

Motifin Yöresel Adı: Buğday Başağı

Kaynak Kişi: Hacer Keloğlu

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda buğday başağı ve yaprakları vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Başak taneleri tam tekrar ilkesine göre yerleştirilmiştir.

Uygunluk: Başak ve yapraklar arasında nicelik (biçim, ölçü, aralık, yön) uygunluğu vardır.

Denge: Başak ve yapraklar asimetric denge ilkesini sağlamaktadır.

Ritim: Başak tanelerinin ve yaprakların yinelenmesi ritim ilkesine uymaktadır.

Fotoğraf No- 54

Çizim No-21

Örnek No:21

İnceleme Tarihi: 21.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Hacer Keloğlu Arşivi

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Makine Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Başak, dal

Motifin Yöresel Adı: Buğday Demeti

Kaynak Kişi: Hacer Keloğlu

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda buğday başağı ve dallar vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Başak taneleri tam tekrar ilkesine göre yerleştirilmiştir.

Uygunluk: Başak taneleri arasında nicelik (biçim, ölçü, aralık, yön) uygunluğu vardır.

Denge: Başak demeti asimetric denge ilkesini sağlamaktadır.

Ritim: Başak tanelerinin yinelenmesi ritim ilkesine uymaktadır

Fotoğraf No-55

Çizim No-22

Örnek No:22

İnceleme Tarihi: 10.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1186

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Çok Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Papatya, yaprak, dal

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda papatya, dallar ve yapraklar vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Papatyalar aralıklı tekrar ilkesine göre yerleştirilmiştir.

Uygunluk: Papatyalar arasında üslup uygunluğu ve nicelik (ölçü, aralık, yön) uygunluğu vardır.

Denge: Papatyaların yerleşmesi asimetric denge ilkesini sağlamaktadır.

Ritim: Papatya ve yaprakların düzenli yinelenmesi ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No-56

Çizim No-23

Örnek No:23

İnceleme Tarihi: 25.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Hacer Keloğlu Arşivi

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Makine Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Papatya

Motifin Yöresel Adı: Koyun Gözü

Kaynak Kişi: Hacer Keloğlu

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda papatyalar vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Papatyalar aralıklı tekrar ilkesine göre yerleştirilmiştir.

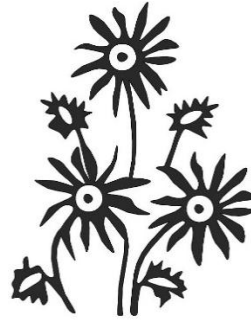
Uygunluk: Papatyalar arasında üslup uygunluğu ve nicelik (ölçü, aralık, yön) uygunluğu vardır.

Denge: Papatyaların yerleşmesi simetrik denge ilkesini sağlamaktadır.

Ritim: Papatyaların düzenli yinelenmesi ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No-57

Çizim No-24

Örnek No:24

İnceleme Tarihi: 15.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1226

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Dolgu Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Papatya, yaprak, dal

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda papatya, yaprak ve dal vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Papatyalar değişken tekrar ilkesine göre yerleştirilmiştir.

Uygunluk: Papatyalar ve dallar arasında üslup uygunluğu ve nicelik (ölçü, aralık, yön) uygunluğu vardır.

Egemenlik: Papatyalar biçim ölçü bakımından egemenlik sağlamaktadır.

Denge: Papatyaların yerleşmesinde asimetrik denge ilkesini vardır.

Ritim: Papatyaların düzenli yinelenmesi ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No-58

Çizim No-25

Örnek No:25

İnceleme Tarihi: 22.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1266

Bugünkü Durumu: Çatlamlar var

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Papatya, yaprak, dal

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda papatya, yaprak ve dal vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Yapraklar aralıklı tekrar ilkesine göre yerleştirilmiştir.

Uygunluk: Papatya ve yapraklar arasında üslup uygunluğu ve nicelik (ölçü, aralık, yön) uygunluğu vardır.

Denge: Papatyanın yerleşmesinde asimetrik denge ilkesi vardır.

Ritim: Yaprakların düzenli yinelenmesi ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No- 59

Çizim No-26

Örnek No:26

İnceleme Tarihi: 12.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 4192

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Dolgu Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Papatya, yaprak, dal

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda papatya, yaprak ve dal vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Yapraklar aralıklı tekrar ilkesine göre yerleştirilmiştir.

Uygunluk: Papatya ve yapraklar arasında üslup uygunluğu ve nicelik (ölçü, aralık, yön) uygunluğu vardır.

Denge: Papatyanın yerleşmesinde asimetric denge ilkesi vardır.

Ritim: Yaprakların düzenli yinelenmesi ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No- 60

Çizim No-27

Örnek No:27

İnceleme Tarihi: 04.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Celal Yağcıoğlu Koleksiyonu

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Papatya, yaprak, dal

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda papatya, yaprak ve dal vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Papatyalar ve yapraklar aralıklı tekrar ilkesine göre yerleştirilmiştir.

Uygunluk: Papatya ve yapraklar arasında üslup uygunluğu ve nicelik (ölçü, aralık, yön) uygunluğu vardır.

Denge: Papatya ve yapraklar arasında asimetrik denge ilkesi vardır.

Ritim: Papatyaların ve yaprakların yinelenmesi ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No- 61

Çizim No-28

Örnek No:28

İnceleme Tarihi: 18.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 2914

Bugünkü Durumu: Çatlamlar Var

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Papatya, yaprak, dal

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda papatyalar, yapraklar ve dallar vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Papatyalar ve yapraklar değişken tekrar ilkesine göre yerleştirilmiştir.

Uygunluk: Papatya ve yapraklar arasında üslup uygunluğu ve nicelik (ölçü, aralık, yön) uygunluğu vardır.

Birlik: Papatya ve yapraklar arasında birlik ilkesi vardır.

Egemenlik: Papatyalar ve yapraklar kompozisyonda egemenlik kurmuştur.

Denge: Papatya ve yapraklar arasında asimetrik denge ilkesi vardır.

Ritim: Papatyaların ve yaprakların yinelenmesi ritim ilkesini sağlamaktadır

Fotoğraf No- 62

Çizim No-29

Örnek No:29

İnceleme Tarihi: 28.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 5634

Bugünkü Durumu: Aşınmalar var

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yuvarlak Satırlı Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Kasımpatı, yaprak, dal

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda krizantem, yapraklar ve dallar vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Yapraklar değişken tekrar ilkesine göre yerleştirilmiştir.

Denge: Kasımpatı ve yapraklar arasında asimetrik denge ilkesi vardır.

Ritim: Yaprakların yinelenmesi ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No-63

Çizim No-30

Örnek No:30

İnceleme Tarihi: 11.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Celal Yağcıoğlu Arşivi

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yuvarlak Satırlı Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Yıldız çiçeği, yaprak, dal

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda yıldız çiçeği, yapraklar ve dallar vardır.

Tekrar (Yineleme) :Yıldız çiçeği ve yapraklar değişken tekrar ilkesine göre yerleştirilmiştir.

Uygunluk: Yıldız çiçeği ve dallar arasında üslup uygunluğu ve nicelik (ölçü, aralık, yön) uygunluğu vardır.

Denge: Asimetrik denge ilkesi vardır.

Ritim: Yıldız çiçeği ve yaprakların yinelenmesi ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No-64

Çizim No-31

Örnek No:31

İnceleme Tarihi: 17.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1265

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Dolgu Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Yıldız çiçeği, yaprak,

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda yıldız çiçekleri, yapraklar ve zikzak çizgiler vardır.

Tekrar (Yineleme) : Yıldız çiçekleri, yapraklar ve zikzaklar değişken tekrar ilkesine göre yerleştirilmiştir.

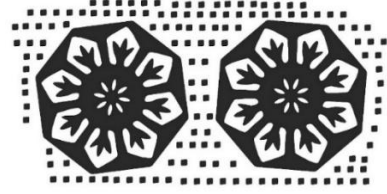
Egemenlik: Yıldız çiçekleri kompozisyonda egemenlik sağlamaktadır.

Denge: Kompozisyon asimetrik denge ilkesine göre yerleştirilmiştir.

Ritim: Yıldız çiçekleri, yapraklar ve zikzakların düzenle yinelenmesi hareketlilik katarak ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No-65

Çizim No-32

Örnek No: 32

İnceleme Tarihi: 19.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 2919

Bugünkü Durumu: Kopmalar ve aşınmalar var

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Yıldız çiçeği

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda yıldız çiçeği vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Yıldız çiçekleri aralıklı tekrar ilkesine göre yerleştirilmiştir.

Egemenlik: Yıldız çiçekleri kompozisyonda egemenlik sağlamaktadır.

Denge: Simetrik denge ilkesi vardır.

Ritim: Yıldız çiçeklerini yinelenmesi hareketlilik katarak ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No-66

Çizim No-33

Örnek No:33

İnceleme Tarihi: 14.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Celal Yağcıoğlu Arşivi

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Beş taçlı çiçek, altı taçlı çiçek, yaprak

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda beş taçlı çiçek, altı taçlı çiçek, yapraklar ve dal vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Yaprakların diziliminde değişken tekrar ilkesi vardır.

Uygunluk: Yapraklar ve çiçekler arasında formlar uygunluk bulunmaktadır.

Karşıtlık (Zıtlık, Kontrast): Yaprakların farklı yönlerde olması karşıtlık oluşturmaktadır.

Denge: Asimetrik denge vardır.

Ritim: Yaprakların düzenli olarak yinelenmesi ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No-67

Çizim No-34

Örnek No:34

İnceleme Tarihi: 15.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1183

Bugünkü Durumu: Kopmalar var

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Beş taçlı çiçek, altı taçlı çiçek, yıldız çiçeği, yaprak

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda beş taçlı çiçek, altı taçlı çiçek, yıldız çiçeği, yapraklar ve dal vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Yaprakların diziliminde değişken tekrar ilkesi vardır.

Uygunluk: Yapraklar ve çiçekler arasında formsal uygunluk bulunmaktadır.

Karşıtlık (Zıtlık, Kontrast): Yaprakların farklı yönlerde olması karşıtlık oluşturmaktadır.

Denge: Asimetrik denge vardır.

Ritim: Yaprakların düzenli olarak yinelenmesi ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No-68

Çizim No-35

Örnek No:35

İnceleme Tarihi: 07.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1184

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Menekşe, lale, yaprak

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda menekşe, lale ve yaprak vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Lalelerin diziliminde değişken tekrar ilkesi vardır.

Uygunluk: Çiçekler arasında formsal uygunluk bulunmaktadır.

Karşıtlık (Zıtlık, Kontrast): Lalelerin farklı yönlerde olması karşıtlık oluşturmaktadır.

Denge: Asimetrik denge vardır.

Ritim: Lale çiçeklerinin yinelenmesi ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No-69

Çizim No-36

Örnek No:36

İnceleme Tarihi: 07.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1199

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Dolgu Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Mine çiçeği, yaprak

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda mine çiçeği ve yaprakları vardır.

Tasarım İlkeleri:

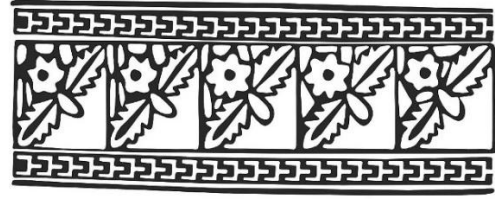
Tekrar (Yineleme) : Yapraklar birden fazla kullanılarak yerleştirilmesi değişken tekrar ilkesini sağlamaktadır.

Denge: Asimetrik denge ilkesine uymaktadır.

Ritim: Yapraklar ritim ilkesi ile yerleştirilmiştir.

Fotoğraf No-70

Çizim No-37

Örnek No:37

İnceleme Tarihi: 31.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 5693

Bugünkü Durumu: Aşınmalar ve kopmalar var

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Mine çiçeği, yaprak

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda mine çiçeği ve yaprağı vardır. Mine çiçeği tek sıra iki çizgisel kuşak arasında geometrik şekillerle oluşturulmuş bordür arasındadır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Mine çiçeği ve yaprakları aralıklı olarak tekrar etmektedir.

Uygunluk: Mine çiçeği ve yapraklar arasında nicelik (ölçü, yön, aralık) uygunluk ilkesi vardır.

Denge: Simetrik denge vardır.

Ritim: Mine çiçeği ve yaprakların düzenli olarak yinelenmesi ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No-71

Çizim No-38

Örnek No:38

İnceleme Tarihi: 13.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1206

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Mine çiçeği, yaprak

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda mine çiçeği ve yapraklar vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Yaprakların diziliminde değişken tekrar ilkesi vardır.

Uygunluk: Çiçek ve yapraklar arasında formlar uygunluk bulunmaktadır.

Denge: Asimetrik denge vardır.

Ritim: Yaprakların yinelenmesi ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No- 72

Çizim No-39

Örnek No:39

İnceleme Tarihi: 19.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1267

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Nergis, dal

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda nergis çiçeği ve dalları vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Dalların diziliminde değişken tekrar ilkesi vardır.

Uygunluk: Dallar ve çiçek arasında formsal uygunluk bulunmaktadır.

Denge: Asimetrik denge vardır.

Ritim: Dalların yinelenmesi ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No-73

Çizim No-40

Örnek No:40

İnceleme Tarihi: 07.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1191

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Kıvrımlı dal, yaprak

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda kıvrımlı dal ve yapraklar vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Dalların diziliminde değişken tekrar ilkesi vardır.

Uygunluk: Dallar ve yapraklar arasında formsal uygunluk bulunmaktadır.

Denge: Asimetrik denge vardır.

Ritim: Dalların yinelenmesi ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No- 74

Çizim No-41

Örnek No:41

İnceleme Tarihi: 21.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1279

Bugünkü Durumu: Kopmalar var

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Kıvrımlı dal

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda kıvrımlı dal vardır.

Tasarım İlkeleri:

Denge: Asimetrik denge vardır.

Fotoğraf No-75

Çizim No-42

Örnek No:42

İnceleme Tarihi: 17.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1256

Bugünkü Durumu: Aşınmalar var

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Narçiçeği, yaprak, tomurcuk, dal

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda narçiçeği, yaprak, tomurcuk, dal vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Yaprak ve tomurcuklar değişken tekrar ilkesine göre tekrar etmektedir.

Uygunluk: Narçiçeği, yaprak, tomurcuk ve dallar arasında formasal uygunluk vardır.

Denge: Asimetrik denge vardır.

Ritim: Yaprak ve tomurcukların yinelenmesi ritim oluşturmaktadır.

Fotoğraf No- 76

Çizim No-43

Örnek No:43

İnceleme Tarihi: 20.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1264

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Dolgu Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Akasya çiçeği, yaprak güzeli çiçeği, dal

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda akasya çiçeği, yaprak güzeli çiçeği, dal bulunmaktadır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Akasya çiçeği değişken tekrar ilkesine göre tekrar etmektedir.

Uygunluk: Akasya çiçeği, yaprak güzeli çiçeği ve dallar arasında formsal uygunluk vardır.

Denge: Asimetrik denge vardır.

Ritim: Akasya çiçeğinin yinelenmesinde ritim ilkesi vardır.

Fotoğraf No- 77

Çizim No-44

Örnek No:44

İnceleme Tarihi: 20.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 4167

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Antoryum, sümbül, kasımpatı, yaprak, tomurcuk

Kompozisyon: Bitkisel bezmelidir. Kompozisyonda antoryum çiçeği, sümbül, kasımpatı, yaprak ve tomurcuk bulunmaktadır. Antoryum çiçeğinin içerisine sümbül yerleştirilmiştir.

Tasarım İlkeleri:

Uygunluk: Çiçekler arasında formsal uygunluk vardır.

Denge: Asimetrik denge vardır.

Fotoğraf No- 78

Çizim No-45

Örnek No:45

İnceleme Tarihi: 15.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1240

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Dolgu Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Yaprak, elma, armut, kiraz

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda elma, armut, kiraz ve yapraklar vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Kirazlar ve yapraklar değişken tekrar ilkesinde göre tekrar etmektedir.

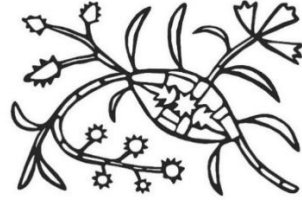
Uygunluk: Elma, armut, kiraz arasında formsal uygunluk ve bütünle üslup uygunluğu vardır.

Denge: Asimetrik denge vardır.

Ritim: Kirazlar ve yapraklar yinelenmesi ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No- 79

Çizim No-46

Örnek No:46

İnceleme Tarihi: 27.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 5691

Bugünkü Durumu: Aşınmalar var

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Horozibiği, yaprak, akasya çiçeği

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda horozibiği, yaprak, akasya ağacı vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Akasya ağacı ve yapraklar aralıklı tekrar ilkesine göre tekrar etmektedir.

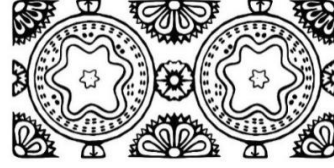
Uygunluk: Horozibiği, akasya ağacı ve yapraklar arasında formsal uygunluk ve bütünle üslup uygunluğu vardır.

Karşıtlık (Zıtlık, Kontrast): Horozibiği, akasya ağacı ve yapraklar arasında yön, biçim, ölçü karşıtlığı vardır.

Denge: Asimetrik denge ilkesi vardır.

Fotoğraf No-80

Çizim No-47

Örnek No:47

İnceleme Tarihi: 30.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 5694

Bugünkü Durumu: Kopmalar var

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Nergis çiçeği, karanfil, papatya

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda madalyon içerisinde nergis çiçeği, küçük karanfiller ve yarım papatyalar vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Nergis çiçeği, karanfiller ve papatyalar tam tekrar vardır.

Uygunluk: Nergis çiçeği, karanfiller ve papatyalarda formsal uygunluk vardır.

Birlik: Nergis çiçeği, karanfiller ve papatyalar birlik içerisinde.

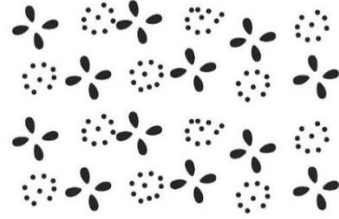
Karşıtlık (Zıtlık, Kontrast): Papatyaların yönlerinde karşıtlık vardır.

Denge: Simetrik denge ilkesi vardır.

Ritim: Nergis çiçeği, karanfiller ve papatyaların yinelenmesinde ritim ilkesi vardır.

Fotoğraf No- 81

Çizim No-48

Örnek No:48

İnceleme Tarihi: 17.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1277

Bugünkü Durumu: Aşınmalar var

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Dört taçlı çiçek

Geometrik: Nokta

Kompozisyon: Bitkisel ve geometrik bezemelidir. Kompozisyonda dört taçlı çiçek ve noktalar vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Aralıklı tekrar ilkesi vardır.

Birlik: Birlik ilkesi vardır.

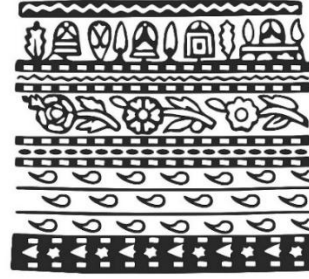
Egemenlik: Dört taçlı çiçekte egemenlik ilkesi vardır.

Denge: Simetrik denge ilkesi vardır.

Ritim: Dört taçlı çiçeğin yinelenmesi ile ritim ilkesi oluşmaktadır.

Fotoğraf No-82

Çizim No-49

Örnek No:49

İnceleme Tarihi:14.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 5687

Bugünkü Durumu: Aşınmalar var

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: : Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Stilize selvi ağacı, gül, karanfil, papatya

Geometrik: Zikzak, dikdörtgen, elips, su damlası, yıldız

Kompozisyon: Bitkisel ve geometrik bezemelidir. Kompozisyonda selvi ağacı, gül, karanfil, papatya, zikzak kuşak, dikdörtgen bordürler, elips, su damlası, yıldız vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Selvi, gül, karanfil, papatya, zikzak, dikdörtgen, elips, su damlası, yıldız şekilleri değişken tekrar ilkesine göre tekrar etmektedir.

Denge: Asimetrik denge vardır.

Fotoğraf No-83

Çizim No-50

Örnek No:50

İnceleme Tarihi: 26.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 5604

Bugünkü Durumu: Aşınmalar var

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: : Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Bitkisel: Stilize Selvi ağacı

Kompozisyon: Bitkisel bezemelidir. Kompozisyonda stilize edilmiş servi ağacı vardır.

Tasarım İlkeleri:

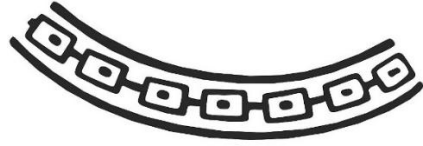
Tekrar (Yineleme) : Servi ağacının yaprakları değişken tekrar ile yinelenmektedir.

Denge: Simetrik denge vardır.

Ritim: Servi ağacının yapraklarında ki düzenli yinelenme ritim ilkesine uymaktadır.

Fotoğraf No-84

Çizim No-51

Örnek No:51

İnceleme Tarihi: 11.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1185

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Geometrik: Dikdörtgen, nokta

Kompozisyon: Geometrik bezemelidir. Kompozisyonda dikdörtgen şekiller ve noktalar vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Dikdörtgen şekiller aralıklı olarak tekrar etmektedir.

Birlik: Dikdörtgen şekiller arasında birlik ilkesi vardır.

Denge: Simetrik denge vardır.

Ritim: Dikdörtgen şekillerin yinelenmesi ritim ilkesine uymaktadır.

Fotoğraf No-85

Çizim No-52

Örnek No:52

İnceleme Tarihi: 11.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Hacer Keloğlu Arşivi

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Makine Oyma

Bezeme Konuları:

Geometrik: Elips

Motifin Yöresel Adı: Eğri Bordür

Kaynak Kişi: Hacer Keloğlu

Kompozisyon: Geometrik bezemelidir. Kompozisyonda elips geometrik şekiller vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Elips geometrik şekiller aralıklı olarak tekrar etmektedir.

Birlik: Elips geometrik şekiller arasında birlik ilkesi vardır.

Denge: Simetrik denge vardır.

Ritim: Elips geometrik şekillerin yinelenmesi ritim ilkesine uymaktadır.

Fotoğraf No-86

Çizim No-53

Örnek No:53

İnceleme Tarihi: 05.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1187

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Geometrik: Elips, eşkenar dörtgen

Kompozisyon: Geometrik bezemelidir. Kompozisyonda elips ve eşkenar dörtgenler vardır.

Tasarım İlkeleri:

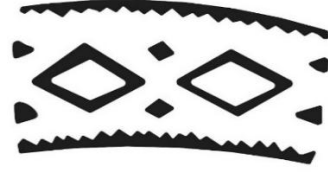
Tekrar (Yineleme) : Elips şekiller tekrar etmektedir.

Denge: Asimetrik denge vardır.

Ritim: Elips şekillerin yinelenmesi ritim ilkesine uymaktadır.

Fotoğraf No-87

Çizim No-54

Örnek No:54

İnceleme Tarihi: 13.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1198

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Çok Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Geometrik: Eşkenar dörtgen, zikzak

Kompozisyon: Geometrik bezemelidir. Kompozisyonda eşkenar dörtgenler ve zikzaklar vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Eşkenar dörtgenler aralıklı olarak tekrar etmektedir.

Birlik: Eşkenar dörtgenler arasında birlik ilkesi vardır.

Denge: Asimetrik denge vardır.

Ritim: Eşkenar dörtgenlerin yinelenmesi ritim ilkesine uymaktadır.

Fotoğraf No- 88

Çizim No-55

Örnek No:55

İnceleme Tarihi: 18.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 2915

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Geometrik: Zikzak, yamuk

Kompozisyon: Geometrik bezemelidir. Kompozisyonda bir tarafı düz bir tarafı zikzak formu kuşaklar vardır. Kuşaklar arasına yerleştirilmiş yamuk şeklindeki geometrik şekiller vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Yamuk şeklindeki geometrik şekiller tekrar ilkesi ile yerleştirilmiştir.

Denge: Asimetrik denge ilkesi vardır.

Ritim: Yamuk şekillerinin yinelenmesi ritim ilkesini oluşturmaktadır.

Fotoğraf No- 89

Çizim No-56

Örnek No:56

İnceleme Tarihi: 17.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 2916

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Geometrik: Çizgi, zikzak

Kompozisyon: Geometrik bezemelidir. Kompozisyonda zikzaklar ve çizgiler vardır.

Tasarım İlkeleri:

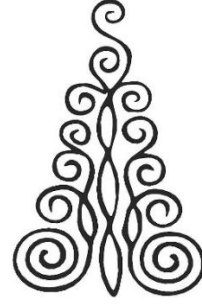
Tekrar (Yineleme) : Zikzaklar değişken tekrar ilkesine göre tekrar etmektedir.

Denge: Asimetrik denge vardır.

Ritim: Zikzakların yinelenmesi ritim ilisini sağlamaktadır.

Fotoğraf No-90

Çizim No-57

Örnek No:57

İnceleme Tarihi: 09.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1196

Bugünkü Durumu: Aşınmalar var

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Geometrik: Spiral

Kompozisyon: Geometrik bezemelidir. Kompozisyonda spiraller vardır.

Tekrar (Yineleme) : Spiraller arasında değişken tekrar vardır.

Birlik: Spiral şekiller arasında birlik ilkesi vardır.

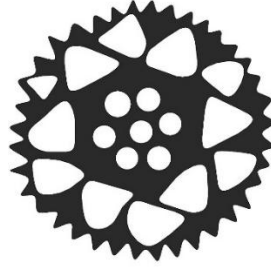
Karşıtlık (Zıtlık, Kontrast):Spiral şekillerin yönlerinde zıtlık ilkesi vardır.

Denge: Simetrik denge vardır.

Ritim: Spirallerin yinelenmesi ritim ilkesine uymaktadır.

Fotoğraf No-91

Çizim No-58

Örnek No:58

İnceleme Tarihi: 11.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1200

Bugünkü Durumu: Aşınmalar var

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Dolgu Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Geometrik: Daire, üçgen

Kompozisyon: Geometrik bezemelidir. Kompozisyonda üçgenler ve daireler vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Üçgenler ve daireler arasında değişken tekrar ilkesi vardır.

Karşıtlık (Zıtlık, Kontrast):Üçgen şekillerin yönlerinde zıtlık ilkesi vardır.

Denge: Asimetrik denge vardır.

Ritim: Üçgenler ve dairelerin yinelenmesi ritim ilkesine uymaktadır.

Fotoğraf No- 92

Çizim No-59

Örnek No:59

İnceleme Tarihi: 09.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1201

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Geometrik: Daire, üçgen

Kompozisyon: Geometrik bezemelidir. Kompozisyonda noktalar vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Noktalar arasında değişken tekrar ilkesi vardır.

Denge: Asimetrik denge vardır.

Ritim: Noktaların yinelenmesi ritim ilkesine uymaktadır.

Fotoğraf No-93

Çizim No-60

Örnek No:60

İnceleme Tarihi: 11.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1203

Bugünkü Durumu: Aşınmalar var

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Geometrik: Çarkıfelek

Kompozisyon: Geometrik bezemelidir. Kompozisyonda çarkıfelek vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Çarkıfelekler aralıklı tekrar ilkesine göre tekrar etmektedir.

Denge: Simetrik denge vardır.

Fotoğraf No- 94

Çizim No-61

Örnek No:61

İnceleme Tarihi: 30.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Celal Yağcıoğlu Arşivi

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Geometrik: Daire

Kompozisyon: Geometrik bezemelidir. Kompozisyonda iç içe geçmiş daireler vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Daireler değişken tekrar ilkesine göre tekrar etmektedir.

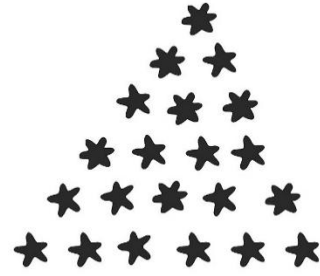
Birlik: Daireler arasında birlik ilkesi vardır.

Denge: Asimetrik denge vardır.

Ritim: Dairelerin merkezden başlayarak yinelenmesi ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No-95

Çizim No-62

Örnek No:62

İnceleme Tarihi: 10.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1204

Bugünkü Durumu: Aşınmalar var

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Geometrik: Yıldız

Kompozisyon: Geometrik bezemelidir. Kompozisyonda yıldızlar vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Yıldızlar aralıklı tekrar ilkesine göre tekrar etmektedir.

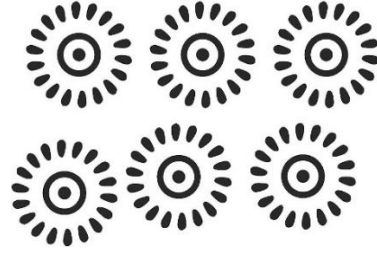
Birlik: Yıldızlar arasında birlik vardır.

Denge: Asimetrik denge ilkesi vardır.

Ritim: Yıldızların yinelenmesinde ritim ilkesi vardır.

Fotoğraf No- 96

Çizim No-63

Örnek No:63

İnceleme Tarihi: 19.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1270

Bugünkü Durumu: Aşınmalar var

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Geometrik: Daire, nokta, damla

Kompozisyon: Geometrik bezemelidir. Kompozisyonda daire, nokta ve damla şekilleri vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Daire, nokta ve damla şekilleri aralıklı tekrar ilkesine göre tekrar etmektedir.

Birlik: Daire, nokta ve damla şekilleri birlik içerisinde.

Denge: Asimetrik denge ilkesi vardır.

Ritim: Daire, nokta ve damla şekillerinin aralıklı olarak yinelenmesi ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No-97

Çizim No-64

Örnek No:64

İnceleme Tarihi: 23.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 4182

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Geometrik: Üçgen, daire, nokta

Kompozisyon: Geometrik bezemelidir. Kompozisyonda üçgen, daire ve noktalar vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Üçgen, daire ve noktalarda aralıklı tekrar ilkesi vardır.

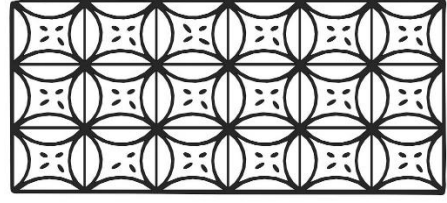
Uygunluk: Üçgen, daire ve noktalar arasında nicelik uygunluğu vardır.

Denge: Asimetrik denge vardır.

Ritim: Üçgen, daire ve noktaların aralıklı olarak yinelenmesi ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No- 98

Çizim No-65

Örnek No:65

İnceleme Tarihi: 18.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 2913

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Geometrik: Elips, çizgi

Kompozisyon: Geometrik bezemelidir. Kompozisyonda elips ve çizgiler vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Elips ve çizgiler aralıklı olarak tekrar etmektedir.

Uygunluk: Elips ve çizgiler arasında nicelik(ölçü, aralık, yön) uygunluk vardır.

Birlik: Elips ve çizgiler arasında birlik vardır.

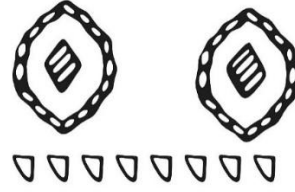
Egemenlik: Elipsler kompozisyonda egemenlik kurmaktadır.

Denge: Simetrik denge ilkesi vardır.

Ritim: Elips ve çizgilerin yinelenmesi ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No- 99

Çizim No-66

Örnek No:66

İnceleme Tarihi: 27.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 5707

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Elvan Kalıp

Teknik: Çok Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Geometrik: Üçgen, elips, eşkenar dörtgen

Kompozisyon: Geometrik bezemelidir. Kompozisyonda üçgen, elips ve eşkenar dörtgenler vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Üçgen, elips ve eşkenar dörtgenler aralıklı tekrar ilkesine göre tekrar etmektedir.

Uygunluk: Üçgen, elips ve eşkenar dörtgenler arasında nicelik(ölçü, aralık, yön) uygunluk vardır.

Denge: Simetrik denge ilkesi vardır.

Ritim: Üçgen, elips ve eşkenar dörtgenlerin yinelenmesinde ritim ilkesi vardır

Fotoğraf No-100

Çizim No-67

Örnek No:67

İnceleme Tarihi: 05.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 5605

Bugünkü Durumu: Aşınmalar var

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Geometrik: Damla, kare, zikzak, üçgen

Kompozisyon: Geometrik bezemelidir. Kompozisyonda damla, kare, zikzak, üçgenler vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : : Damla, kare, zikzak, üçgenler aralıklı tekrar ilkesine göre tekrar etmektedir.

Uygunluk: : Damla, kare, zikzak, üçgenler arasında nicelik(ölçü, aralık, yön) uygunluk vardır.

Denge: Simetrik denge ilkesi vardır.

Ritim: : Damla, kare, zikzak, üçgenlerin yinelenmesinde ritim ilkesi vardır.

Fotoğraf No- 101

Çizim No-68

Örnek No:68

İnceleme Tarihi: 22.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası:4186

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Geometrik: Kare, üçgen, yıldız, damla

Kompozisyon: Geometrik bezemelidir. Kompozisyonda kare, üçgen, yıldız, damla vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Kare, üçgen, yıldız, damla aralıklı tekrar ilkesine göre tekrar etmektedir.

Uygunluk: : Kare, üçgen, yıldız, damlalar arasında nicelik(ölçü, aralık, yön) uygunluk vardır.

Denge: Simetrik denge ilkesi vardır.

Ritim: : Kare, üçgen, yıldız ve damlaların yinelenmesinde ritim ilkesi vardır.

Fotoğraf No-102

Çizim No-69

Örnek No:69

İnceleme Tarihi: 06.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Celal Yağcıoğlu Arşivi

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Makine Oyma

Bezeme Konuları:

Geometrik: Daire, damla, nokta

Kompozisyon: Geometrik bezemelidir. Kompozisyonda daire, damla, nokta vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Daire, damla, nokta aralıklı tekrar ilkesine göre tekrar etmektedir.

Uygunluk: : Daire, damla, noktalar arasında nicelik(ölçü, aralık) uygunluk vardır.

Denge: Simetrik denge ilkesi vardır.

Ritim: : Daire, damla, noktaların yinelenmesinde ritim ilkesi vardır.

Fotoğraf No- 103

Çizim No-70

Örnek No:70

İnceleme Tarihi: 07.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1262

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Geometrik: Kare, daire, üçgen, damla, nokta

Kompozisyon: Geometrik bezemelidir. Kompozisyonda kare, daire, üçgen, damla, nokta vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Kare, daire, üçgen, damla, nokta aralıklı tekrar ilkesine göre tekrar etmektedir.

Uygunluk: : Kare, daire, üçgen, damla, noktalar arasında nicelik(ölçü, aralık) uygunluk vardır.

Denge: Simetrik denge ilkesi vardır.

Ritim: : Kare, daire, üçgen, damla, noktaların yinelenmesinde ritim ilkesi vardır.

Fotoğraf No-104

Çizim No-71

Örnek No:71

İnceleme Tarihi: 15.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 4168

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Figürlü: Kelebek

Kompozisyon: Figürlü bezemelidir. Kompozisyonda kelebek figürü vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Kelebek figürünün kanatları üzerindeki desenler aralıklı tekrar etmektedir.

Uygunluk: Kelebek figüründe formsal uygunluk vardır.

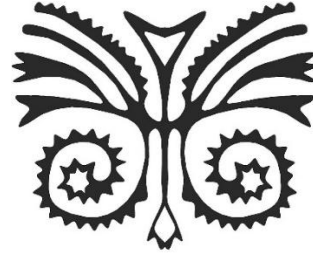
Karşıtlık (Zıtlık, Kontrast): Kelebek figürünün kanatları arasında biçim ve yön zıtlığı vardır.

Denge: Simetrik denge ilkesi vardır.

Ritim: Kelebek figürünün kanatlarının yinelenmesi ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No-105

Çizim No-72

Örnek No:72

İnceleme Tarihi: 17.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 4185

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Figürlü: Kelebek

Kompozisyon: Figürlü bezemelidir. Kompozisyonda kelebek figürü vardır.

Tasarım İlkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Kelebek figürünün kanatları aralıklı tekrar etmektedir.

Uygunluk: Kelebek figüründe formsal uygunluk vardır.

Karşıtlık (Zıtlık, Kontrast): Kelebek figürünün kanatları arasında biçim ve yön zıtlığı vardır.

Denge: Simetrik denge ilkesi vardır.

Ritim: Kelebek figürünün kanatlarının yinelenmesi ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No- 106

Çizim No-73

Örnek No:73

İnceleme Tarihi: 04.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Celal Yağcıoğlu Arşivi

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Makine Oyma

Bezeme Konuları:

Figürlü: Geyik

Kompozisyon: Figürlü bezemelidir. Kompozisyonda geyik figürü vardır.

Tasarım ilkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Geyik figürünün boynuzlarında ve ağacın dallarında değişken tekrar ilkesi vardır.

Denge: Asimetrik denge vardır.

Ritim: Geyik figürünün boynuzları ve ağacın dallarının yinelenmesi ritim ilkesini sağlamaktadır.

Fotoğraf No- 107

Çizim No-74

Örnek No:74

İnceleme Tarihi: 17.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1254

Bugünkü Durumu: Çatlamlar ve kopmalar var

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Figürlü: Geyik

Kompozisyon: Figürlü bezemelidir. Kompozisyonda geyik figürü vardır.

Tasarım ilkeleri:

Tekrar (Yineleme) : Geyik figürünün boynuzlarında ve yapraklarda, dallarda değişken tekrar ilkesi vardır.

Denge: Asimetrik denge vardır.

Fotoğraf No- 108

Çizim No-75

Örnek No:75

İnceleme Tarihi: 15.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1227

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Dolgu Kalıp

Yapım Malzemesi: Ağaç

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Figürlü: Horoz

Kompozisyon: Figürlü bezemedir. Kompozisyonda horoz figürü vardır.

Tasarım İlkeleri:

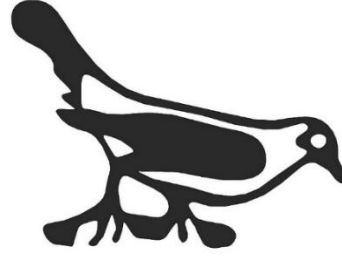
Tekrar (Yineleme) : Horoz figürünün ayaklarında ve kuyruğunda değişken tekrar ilkesi vardır.

Uygunluk: Horoz figüründe formsal uygunluk vardır.

Denge: Asimetrik denge vardır.

Fotoğraf No- 109

Çizim No-76

Örnek No:76

İnceleme Tarihi: 10.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1194

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Dolgu Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Figürlü: Kuş

Kompozisyon: Figürlü bezemedir. Kompozisyonda kuş figürü vardır.

Tasarım İlkeleri:

Uygunluk: Kuş figüründe formsal uygunluk vardır.

Denge: Asimetrik denge vardır.

Fotoğraf No- 110

Çizim No-77

Örnek No:77

İnceleme Tarihi: 21.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: : Celal Yağcıoğlu Arşivi

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Makine Oyma

Bezeme Konuları:

Figürlü: Kuş

Motifin Yöresel Adı: Keklik kalıbı

Kaynak Kişi: Celal Yağcıoğlu

Kompozisyon: Figürlü bezemelidir. Kompozisyonda kuş figürü vardır.

Tasarım İlkeleri:

Denge: Asimetrik denge vardır.

Fotoğraf No- 111

Çizim No-78

Örnek No:78

İnceleme Tarihi: 05.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1192

Bugünkü Durumu: Aşınmalar var

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Kontur Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Figürlü: Kuş

Kompozisyon: Figürlü bezemelidir. Kompozisyonda kuş figürü vardır.

Tasarım İlkeleri:

Denge: Asimetrik denge vardır.

Fotoğraf No-112

Çizim No-79

Örnek No:79

İnceleme Tarihi: 15.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi

Envanter Numarası: 1229

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Dolgu Kalıp

Teknik: Az Derinlikli Yüzey Oyma

Bezeme Konuları:

Figürlü: Kuş

Kompozisyon: Figürlü bezemelidir. Kompozisyonda kuş figürü vardır.

Tasarım İlkeleri:

Denge: Asimetrik denge vardır.

Fotoğraf No- 113

Çizim No-80

Örnek No:80

İnceleme Tarihi: 08.12.2018

Eserin Bulunduğu Yer: Celal Yağcıoğlu Koleksiyonu

Bugünkü Durumu: Sağlam

Ayrıntılı Tanımı

Kalıp Türü: Dolgu Kalıp

Teknik: Makine Oyma

Bezeme Konuları:

Figürlü: İnsan, öküz

Motifin Yöresel Adı: Şerife bacı kalıbı

Kaynak Kişi: Celal Yağcıoğlu

Kompozisyon: Figürlü bezemelidir. Kompozisyonda insan ve hayvan figürü vardır. Öküz arabası ile cephan taşıyan sırtında bebek bağlı kadın figürü vardır. Kastamonu yöresinden Kurtuluş savaşına bebeği ile cephan taşıyan Şerife Bacı kalıp üzerine işlenmiştir.

Denge: Asimetrik denge vardır.

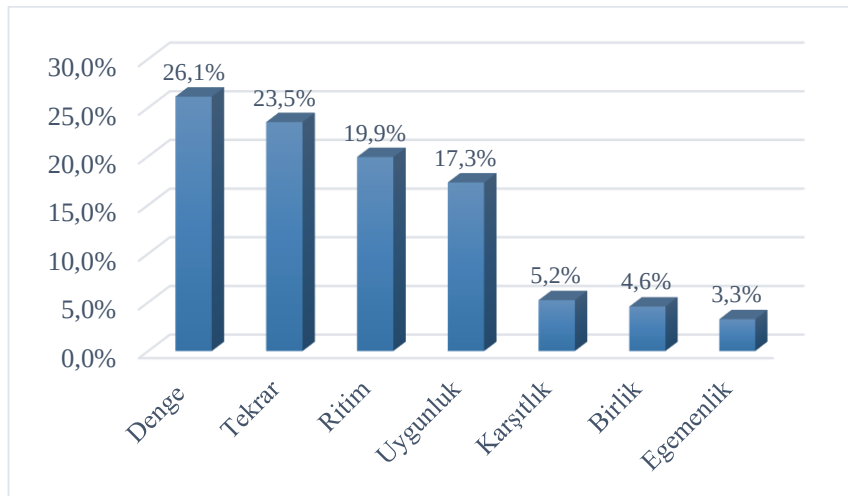
BÖLÜM V: DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Bu araştırmada Kastamonu taş baskı sanatının, günümüzde kullanılan kalıp örnekleri incelenmiştir.

Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya müzesinde çok sayıda kalıp olduğu araştırmalar sonucunda belirlenmiştir. Ancak kalıplar, incelenmek amacıyla Ankara Restorasyon ve Konservasyon Laboratuvar Bölge Müdürlüğüne gönderilmiştir. Müze tarafından belirlenen 100 adet kalıp örneği ve Kastamonu il merkezinde bulunan taş baskı ustalarının yoğun olarak günümüzde kullandığı 100 adet kalıp örneğine ulaşılmıştır. Baskı yapan atölyelerin günümüzde yoğun olarak kullandığı 21 adet kalıp örneği ve Kastamonu Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesinden alınan 100 adet ahşap kalıp örneklerinin arasından iyi durumda olan 59 adet kalıp olmak üzere toplamda 80 adet kalıp örneği araştırmaya dâhil edilmiştir.

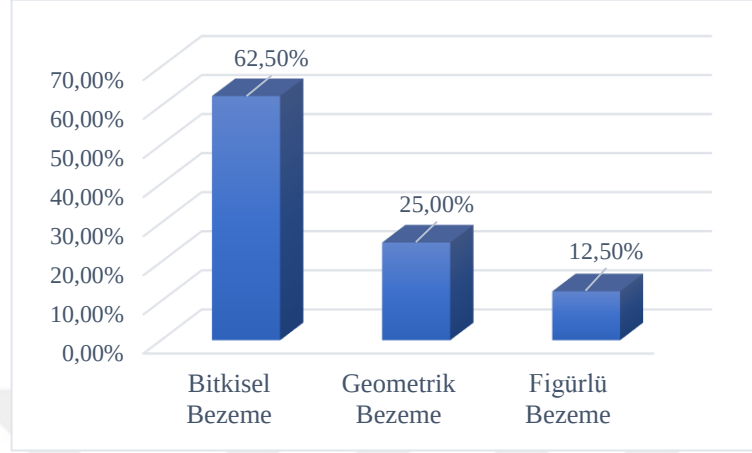
Kastamonu yöresi ahşap kalıp baskı örnekleri gözlem fişleri doğrultusunda incelenmiş veriler grafik ve tablo halinde sunulmuştur. İncelenen kalıp örneklerinin tabloları, tasarım ilkeleri tablosu (Tablo1), bezeme konuları tablosu (Tablo 2), bitkisel bezeme türleri tablosu (Tablo 3), geometrik bezeme türleri tablosu (Tablo 4), figürlü bezeme türleri tablosu (Tablo 5), kalıp türleri tablosu (Tablo 6), kalıp oyma teknikleri tablosu (Tablo 7), bugünkü durum tablosu (Tablo 8) şeklinde hazırlanmıştır. Tablolar analiz edilerek verilerin yüzdeleri alınmıştır. Yüzdeleri alınan tablolar grafikler halinde gösterilmiş ve değerlendirme yapılmıştır.

Tasarım ilkeleri tablosundan (Tablo1) elde edilen veriler sonucunda hazırlanan grafik aşağıda yer almaktadır.

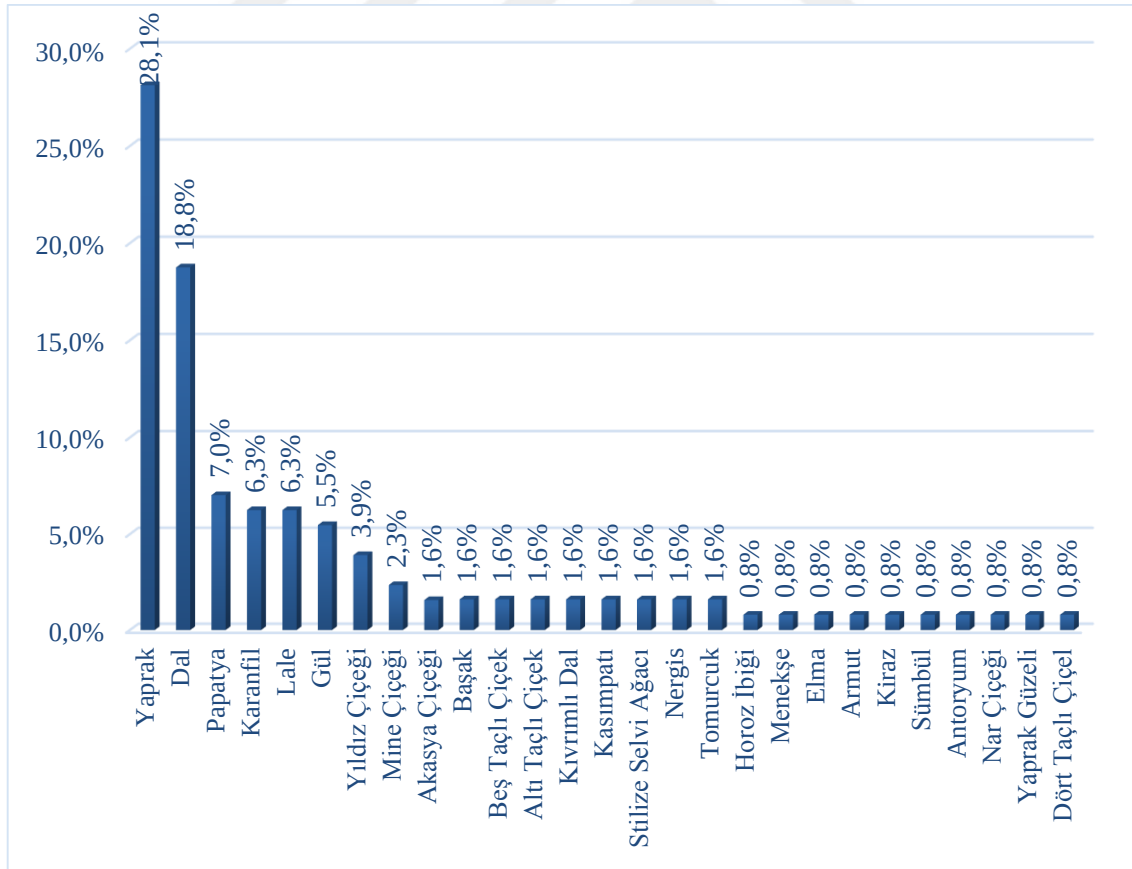
Grafik 1: Tasarım İlkeleri Grafiği

Araştırma kapsamında incelenen kalıp örnekleri tasarım ilkeleri açısından değerlendirildiğinde denge ilkesi % 26.1, tekrar ilkesi % 23.5, ritim ilkesi % 19.9, uygunluk ilkesi % 17.3, karşıtlık ilkesi % 5.2, birlik ilkesi % 4.6 ve egemenlik ilkesinin % 3.3 oranlarında olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

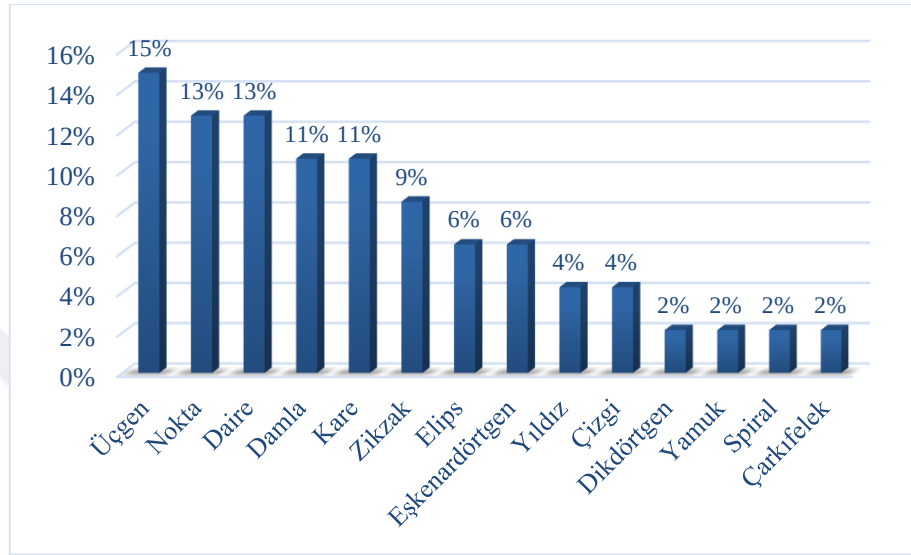
Grafik 2: Bezeme Konuları Grafiği

Kalıp örnekleri bezeme konuları açısından incelendiğinde en fazla oranla bitkisel bezeme (% 62.50) konusunun kullanıldığı görülmektedir.

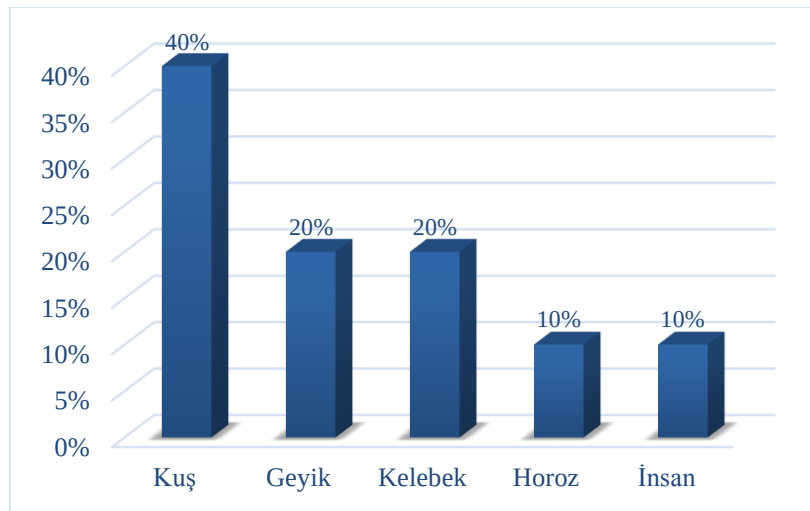
Grafik 3: Bitkisel Bezeme Türleri Grafiği

Bitkisel bezeme türlerinin yer aldığı Grafik 3 incelendiğinde, en çok kullanılan desenler sırasıyla; yaprak, dal, papatya, karanfil, lale, gül, yıldız çiçeği, mine çiçeği, akasya çiçeği, horozibiği, Selvi ağacı, narçiçeği, yaprak güzeli, tomurcuk, kasımpatı, menekşe, nergis, sümbül, antoryum, başak, kıvrımlı dal, dört taçlı çiçek, beş taçlı çiçek, altı taçlı çiçek, elma, armut ve kiraz desenleridir.

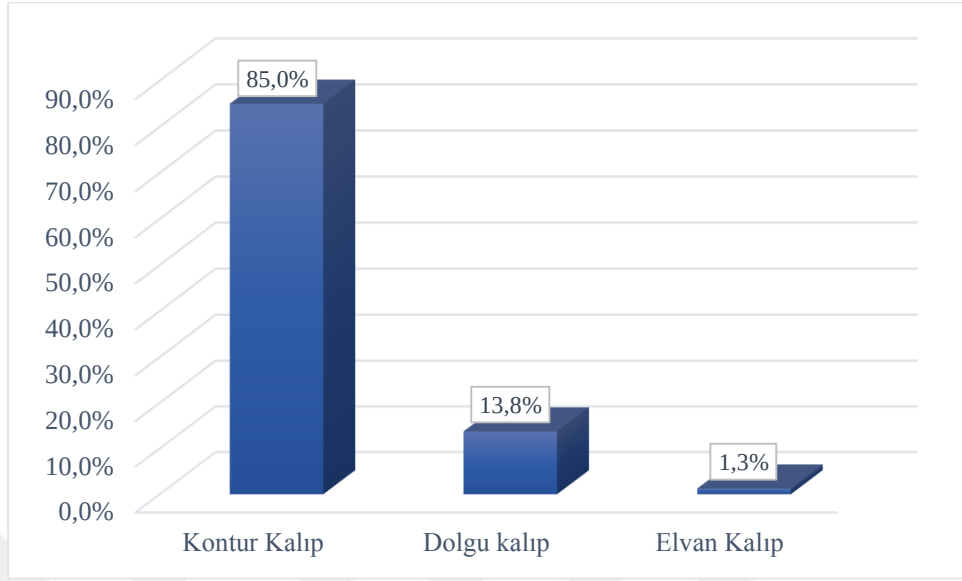
Grafik 4: Geometrik Bezeme Türleri Grafiği

İncelenen örneklerin % 25'i geometrik bezemeli kalıplardan oluşmaktadır. Geometrik bezeme türleri kendi arasında çeşitlerine göre ayrılmış ve en çok kullanılan desenler belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma sonucuna göre kalıp tasarımlarında en çok kullanılan desenler sırasıyla; üçgen, daire, nokta, damla, kare, zikzak, yıldız, dikdörtgen, elips, eşkenar dörtgen, yamuk, çizgi, spiral, çarkifelek ve çizgi desenleridir.

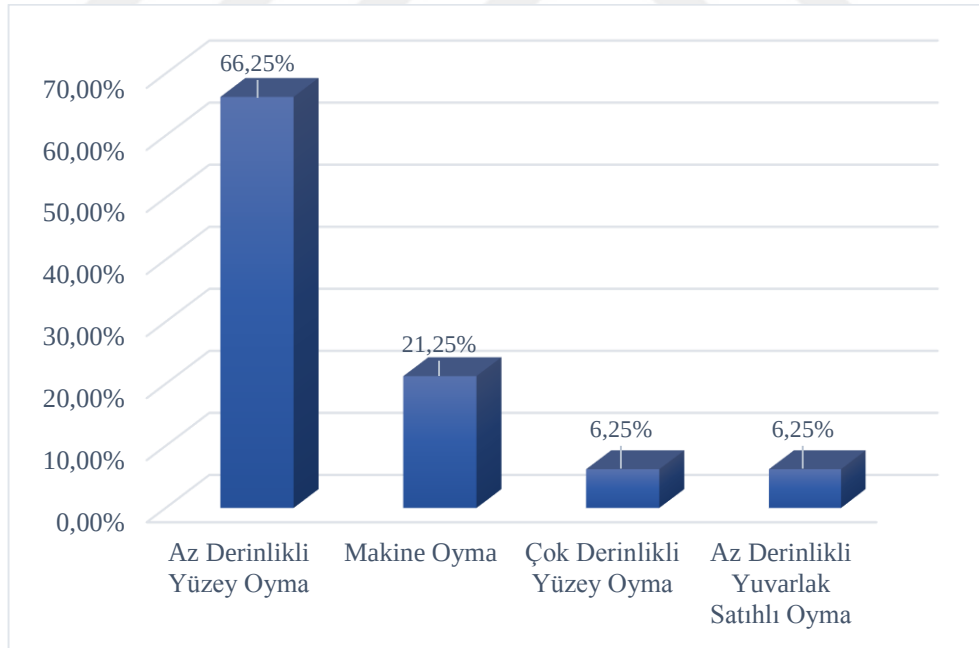
Grafik 5: Figürlü Bezeme Türleri Grafiği

Figürlü bezeme türleri incelendiğinde sırasıyla kuş (% 40), kelebek (% 20), geyik (% 20), horoz (% 10) ve insan (% 10) figürlerinin kullanıldığı sonucu ortaya çıkmıştır.

Grafik 6: Kalıp Türleri Grafiği

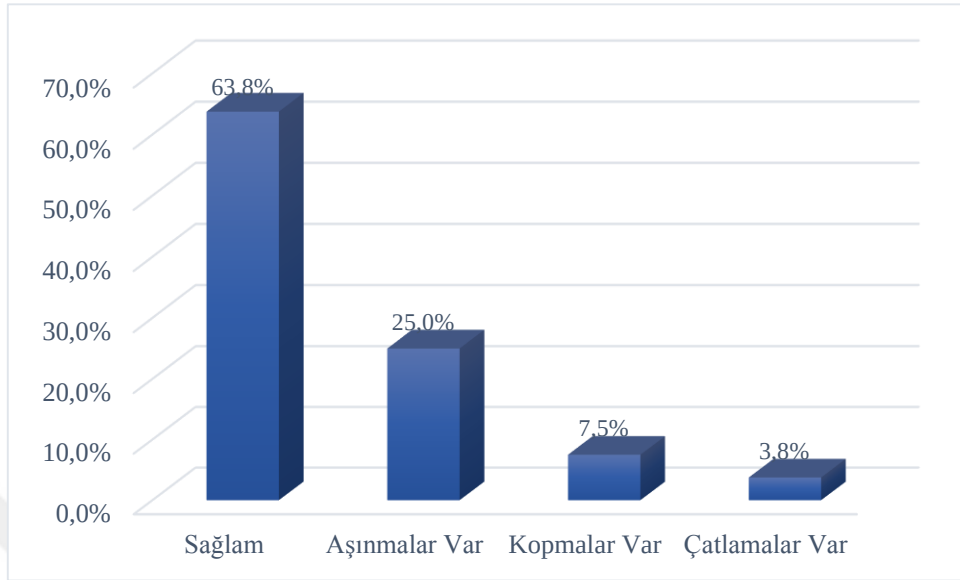
Araştırma sonuçlarına göre kullanılan kalıp türleri sınıflandırıldığında en fazla oranla kontur kalıp (% 85) kullanıldığı, sonrasında dolgu kalıp ve elvan kalıp kullanımının tercih edildiği görülmüştür.

Grafik 7: Kalıp Oyma Teknikleri Grafiği

Kalıp oyma tekniklerinin yer aldığı Grafik 7 incelendiğinde kalıpların % 66.25'inde az derinlikli yüzey oyma, % 21.25'inde makine oyması, % 6.25'inde çok derinlikli yüzey oyma

ve % 6.25’inde az derinlikli yuvarlak satırlı yüzey oyma tekniklerinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Grafik 8: Bugünkü Durum Grafiği

Araştırma kapsamında incelenen kalıpların bugünkü durumu değerlendirildiğinde % 63.8’inin sağlam, % 25’inde aşınma olduğu, % 7.5’inde kopmaların olduğu ve % 3.8’in de ise çatlamların olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırma kapsamında, Kastamonu yöresinde kullanılan kalıp motifleri, tasarım özellikleri açısından değerlendirildiğinde; kalıpların % 62.5’inin bitkisel bezemeli, % 25’inin geometrik bezemeli ve % 12.5’inin figürlü bezemeli olduğu görülmüştür.

Bitkisel bezemeli kalıp tasarımlarında en çok kullanılan desenler sırasıyla; yaprak, dal, papatya, karanfil, lale, gül, yıldız çiçeği, mine çiçeği, akasya çiçeği, horozibiği, Selvi ağacı, narçiçeği, yaprak güzeli, tomurcuk, kasımpatı, menekşe, nergis, sümbül, antoryum, başak, kıvrımlı dal, dört taçlı çiçek, beş taçlı çiçek, altı taçlı çiçek, elma, armut, kiraz desenleridir.

Geometrik bezemelerde; üçgen, daire, nokta, damla, kare, zikzak, yıldız, dikdörtgen, elips, eşkenar dörtgen, yamuk, çizgi, spiral, çarkıfelek, çizgi desenleri kullanılmıştır.

Figürlü bezeme türlerinde ise kuş, geyik, kelebek, horoz, insan figürlerinin kullanıldığı belirlenmiştir. İnsan figürlü kalıp tasarımında Kurtuluş savaşında bebeği ile cephan taşıyan Şerife Bacı figürü kalıp üzerine işlenerek yörenin milli manevi değeri ortaya konulmuştur.

Baskı sanatında kullanılan ahşap kalıpların ne tür ağaç cinsi olduğuna dair yeterli bilgiye ve Cemil Kızılkaya dışında ahşap kalıp oyma yapan ustaya ulaşılamamıştır.

Kalıpların dikdörtgen, yuvarlak ve kenar baskılarında kullanılan uzun, ince geometrik formlar içinde olduğu belirlenmiştir. Ayrıca eğri bordür olarak anılan kenar kalıpları vardır.

Kalıp türleri incelendiğinde; % 85 kontur kalıp, % 13 dolgu kalıp ve % 1.25 elvan kalıp kullanıldığı görülmüştür. Kastamonu yazmacılığında atölyelerde elvan baskı yapan ustalara rastlanmamıştır. Ancak Kastamonu Liva Paşa Konağından alınan kalıp örneklerinde bir adet elvan baskı kalıp bulunmaktadır. Kastamonu yazmacılığında tek renkli siyah baskılar uygulanmaktadır.

Kalıp oyma teknikleri açısından incelenen örneklerin % 66.25'i az derinlikli yüzey oyma, % 21.25'i makine oyması, % 6.25'i çok derinlikli yüzey oyma, % 6.25'i az derinlikli yuvarlak satırlı yüzey oyma ile yapılmış kalıplardır. Müzeden alınan örnekler arasında makine oyması kalıplara rastlanmamıştır. Günümüzde baskıda kullanılan kalıp örnekleri makine ile hazırlanan örneklerdir. Yazma-baskı ustası Cemil Kızılkaya dışında kalıp oyma yapan ustaya rastlanmamıştır.

Kastamonu baskı atölyelerinde incelenen ağaç kalıpların bir kısmı el oymasıdır ancak bunlar eski kalıplar olması nedeniyle baskı yapılmaya uygun değildir. Günümüzde yazma baskı yapan atölyelerde tamamen CNC makinesi ile kalıp oymacılığına geçilmiştir ve el oyması kalıp yapan usta kalmamıştır.

Kalıpların günümüzdeki durumları incelendiğinde % 63.75'inin sağlam durumda olduğu belirlenmiştir. Diğer kalıp örneklerinde ise çatlamalar, kırılmalar, kopmalar şeklinde hasarlar olmuştur ve çivi çakılarak birbirine tutturulan parçalar bulunmaktadır.

Çam, köknar ve ıhlamur ağaçları tercih edilmektedir. Atölyelerde yörede bol miktarda yetişmesi, maliyetinin düşük olması, yumuşak olması, zamana karşı dayanıklılığı ve baskıda iyi sonuç vermesi gibi nedenlerden dolayı ıhlamur ağacı kullanılmaktadır.

Kastamonu yazmacılık sanatını ve kalıp oymacılığını sürdürecekt usta yetişmediği ve az sayıdaki ustaların küçük atölyelerinde, evlerin bodrum katlarında, belediyelerden kiralanmış hanların küçük odalarında, eski hamamlarda bu sanatı devam ettirmeye çalıştıkları görülmüştür.

Kastamonu Halk Eğitim Merkezi ve Akşam Sanat Okulu 152 saatlik Tokat Tahta Taş Baskı kursunu talep doğrultusunda açarak eğitimler vermektedir.

Zaman içerisinde meydana gelen sosyal, ekonomik ve kültürel değişimler nedeniyle yazmalar önemini yitirmeye başlamış ve kullanım noktasında eski canlılığını kaybetmiş durumdadır.

Kastamonu yazmacılık sanatının devamlılığının sağlanması için yapılması gereken öneriler şunlardır;

Tek renkli yazmacılık sanatında Kastamonu'nun ilk sırada gelmesi nedeniyle turizm sektörüne katkılar sağlayacak ürünler hazırlanıp tanıtımları yapılmalıdır.

Kastamonu'da yazmacılık sanatının nasıl uygulandığını gösteren ve ahşap kalıp baskı örneklerinin yer aldığı bir müze oluşturulmalıdır.

Usta çırak ilişkisiyle gelişen yazmacılık sanatının unutulmaması için yeni ustaların yetiştirilmesi şarttır. Bu sanatın gelecek nesillere aktarılması için yazmacılığa ait örneklerin korunduğu bir arşiv oluşturulmalıdır.

Modacı Vural Gökçaylı, Prof. Dr. Ozanay Omur ve nice sanatçı hocaların yapmış olduğu tasarımlar dikkate alınarak yazmacılık sanatının hayatımıza girmesine olanak sağlanmalıdır ve bu tür çalışmalar desteklenmelidir.

Yaşayan son ustaların bilgi birikimlerinden faydalanılarak öğrencilere bilgiler aktarılmalıdır. Ustalardan eski yöntem ve tekniklerin öğrenilmesiyle yeni tasarımlarla yazmacılığın güncelleştirilmesi sağlanmalıdır.

Yazmacılık sanatının akademik eğitim programlarında bulunması ve Güzel Sanatlar Fakülteleri, Tekstil- Baskı programlarında ders olarak yer alması sağlanmalıdır.

Yerel idarelerin yazmacılık sanatına yeterli değeri vermeleri gerekmektedir. Yazmacılık sanatının önemli günlerde hediye olarak dağıtılma geleneğinin dışına çıkılması ve yaşayan ustalara gereken ilginin gösterilmesi önemlidir. Ayrıca atölyelerinde zor şartlar altında üretim yapan ustaların ısınma, güvenlik, teşhir sıkıntısı, atölyelerin yetersizliği vb. durumlara çözüm bulunması gerekmektedir.

Gerek renkleriyle, gerekse motifleriyle Anadolu'nun kültürel, tarihsel ve sanatsal geçmişinin desenleyerek yaşatıldığı bir sanat dalı olan yazmacılık sanatının yok olmaması için yalnızca Kastamonu'da değil, tüm ülkede ekonomik ve kültürel değerleri üzerinde tanıtım günleri, sergiler, seminerler gerçekleştirilmelidir.

KAYNAKÇA

Açar, F. M. (2014). *Geleneksel Türk El Sanatlarından Tokat Ahşap Baskı Yazmacılık Sanatı Ve Yaşayan Son Ustaları*, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.

Akan M. (2007). Yazmacılık Sanatı Ve Konya'daki İzleri, *İSMEK El Sanatları Dergisi*, 3, 134-136.

Akbostancı İ. (2015). *20. Ve 21. Yüzyıllarda Tekstil Baskı Tasarımı Ve Üretimin Değişen Tanımı*, Marmara Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, İstanbul.

Arseven, Celal. E. (1970). *Türk Sanatı*, İstanbul: Cem Yayınevi.

Aydın N.(2017). Trabzon'da Son Yazmacı Aileler Ve Yazmacılığın Yaşatılmasında Örnek Bir Model: Karadeniz Teknik Üniversitesi Yazma Baskı Atölyesi, *Karadeniz İnceleme Dergisi*, 23, 219-250.

Barışta, H. Ö, (1988). Kastamonu'da Yazmacılık, *Erdem Dergisi*, 10, 195-210.

Barışta, H. Ö, (2005). *Türkiye Cumhuriyeti Dönemi Halk Plastik Sanatları*, Kültür Ve Turizm Bakanlığı, Ankara: Kozan Ofset Matbaacılık.

Erkan, N. (1990). *Tokat Yazma Baskı Sanatı*, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Fıçıoğlu, A. (2015). *Tokat Yazmacılığı ve Shibori Sentezi ile Çağdaş Uygulamaları*, Haliç Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Gökaydın, N. (1990) *Kumaş Desenlemede Yaratıcı Çalışmalar*, Ankara: Gazi Üniversitesi Yayınları.

Gözen, S. (1963). *Tekstil Sanayisinde Film Baskısı*, Textil Desenleri Teknoloji Ders Kitabı, İstanbul: Baha Matbaası.

Kayabaşı, N., Söylemzoğlu, F., (1999). Bartın'da Yazmacılık Sanatı, *Erdem Dergisi*, 29, 361-367.

Karoğlu H. (1999). *Tokat Yöresi Ağaç Baskı Yazmalarının Grafiksel Gelişimi Ve Düzeni*, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Kaya, R. (1974). *Türk Yazmacılık Sanatı*, İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları.

Kıran H. (2010). *Ağaç Baskı Sanatı*, Ankara: Bellek Yayınevi.

Kıran H. (-). *Çağdaş Baskı Resim Sanatına Genel Bir Bakış*, Anadolu Üniversitesi, *Sanat Ve Tasarım Dergisi*, 54-78.

Koç S. (2010). *Yazma Basma Tekniklerinin Çağdaş Moda Tasarımına Yansımaları*, *Yeditepe Üniversitesi*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Küçüköner, H. (2012). *Gravür Sanatı Tarihi Ve Modern Uygulamalar*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

Ögel, B. (1978). *Türk Kültür Tarihine Giriş*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Öz, N. D. (2015). *Yazmacılık Sanatımız İçinde Hitit Eserlerinin Yorumu*, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Öz, N. D. (2006). *Türk Yazmacılık Sanatı Ve Son Dönem İstanbul Yazmaları*, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Ok, Ç. (2015). *Tokat İlinde Geleneksel Yazmacılık*, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Şam A. (1997). *19. Yüzyıldan Günümüze Değın Yazmacılık Sanatında Etkiler*, Marmara Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, İstanbul.

Tezel, Z. (2009). *Yazmacılık Sanatında Desenleme Teknikleri (Kalıp Tekniğıyle Ağaç Baskı Uygulama Örneğı)*. Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı:25, s.27-40.

Türker, K. (1996). *Ağaç Baskı Tokat Yazmaları*, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Uzar Ersöz, N.S. (2009). *Yazmacılık Sanatı Ve Tokat Yazmalarına Genel Bir Bakış*, 1.Uluslararası5.Ulusal Meslek Yüksekokulları Sempozyumu 27-29 Mayıs 2009, Selçuk Üniversitesi Kadınhanı Faik İçil Meslek Yüksekokulu, Konya.

Yağcı, G. (2010). *İstanbul Arkeoloji Müzesinde Saklanmakta Olan Kalkolitik Çağa Ait Bir Grup Mühür* İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

<http://www.1bilgi.com/basin-yayin/3995/baski-resmintarihcesi.html>, Erişim Tarihi: 12.12.2018.

<https://circlelove.co/agac-baski-sanati-tarihi-turk-yazmacilik> Erişim Tarihi: 14.12.2018.

<http://tasbaski.com.tr/tasbaskinedir.html>, Erişim Tarihi: 14.12.2018.

www.edebiyadvesanatakademisi.com, Erişim Tarihi: 13.12.2018

EKLER**Tablo 1: Tasarım İlkeleri Tablosu**

Tasarım İlkeleri Tablosu							
Kalıp Örnek No	Tekrar	Uygunluk	Birlik	Egemenlik	Karşıtlık	Denge	Ritim
Örnek No: 1	x	x				x	x
Örnek No: 2	x	x				x	
Örnek No: 3	x	x				x	
Örnek No: 4	x	x	x			x	
Örnek No: 5	x	x	x	x		x	x
Örnek No: 6	x	x	x			x	
Örnek No: 7	x	x		x	x	x	x
Örnek No: 8	x	x			x	x	
Örnek No: 9	x	x		x	x	x	x
Örnek No: 10		x				x	
Örnek No: 11	x	x		x	x	x	x
Örnek No: 12	x	x		x	x	x	x
Örnek No: 13	x	x		x	x	x	x
Örnek No: 14	x	x				x	x
Örnek No: 15	x	x			x	x	x
Örnek No: 16	x	x				x	x
Örnek No: 17	x	x				x	x
Örnek No: 18	x					x	
Örnek No: 19	x					x	x
Örnek No: 20	x	x				x	x
Örnek No: 21	x	x				x	x
Örnek No: 22	x	x				x	x
Örnek No: 23	x	x				x	x
Örnek No: 24	x	x		x		x	x
Örnek No: 25	x	x				x	x
Örnek No: 26	x	x				x	x
Örnek No: 27	x	x				x	x
Örnek No: 28	x	x	x	x		x	x
Örnek No: 29	x					x	x
Örnek No: 30	x	x				x	x
Örnek No: 31	x	x				x	x
Örnek No: 32	x	x				x	x
Örnek No: 33	x	x			x	x	x
Örnek No: 34	x	x			x	x	x
Örnek No: 35	x	x			x	x	x
Örnek No: 36	x					x	x
Örnek No: 37	x	x				x	x
Örnek No: 38	x	x				x	x
Örnek No: 39	x	x				x	x
Örnek No: 40	x	x				x	x
Örnek No: 41						x	

Örnek No: 42	x	x				x	x
Örnek No: 43	x	x				x	x
Örnek No: 44		x				x	
Örnek No: 45	x	x				x	x
Örnek No: 46	x	x			x	x	
Örnek No: 47	x	x	x		x	x	x
Örnek No: 48	x		x	x		x	x
Örnek No: 49	x					x	
Örnek No: 50	x					x	x
Örnek No: 51	x		x			x	x
Örnek No: 52	x		x			x	x
Örnek No: 53	x					x	x
Örnek No: 54	x		x			x	x
Örnek No: 55	x					x	x
Örnek No: 56	x					x	x
Örnek No: 57	x		x		x	x	x
Örnek No: 58	x				x	x	x
Örnek No: 59	x					x	x
Örnek No: 60	x					x	
Örnek No: 61	x		x			x	x
Örnek No: 62	x		x			x	x
Örnek No: 63	x		x			x	x
Örnek No: 64	x	x				x	x
Örnek No: 65	x	x	x	x		x	x
Örnek No: 66	x	x				x	x
Örnek No: 67	x	x				x	x
Örnek No: 68	x	x				x	x
Örnek No: 69	x	x				x	x
Örnek No: 70	x	x				x	x
Örnek No: 71	x	x			x	x	x
Örnek No: 72	x	x			x	x	x
Örnek No: 73	x					x	x
Örnek No: 74	x					x	
Örnek No: 75	x	x				x	
Örnek No: 76		x				x	
Örnek No: 77						x	
Örnek No: 78						x	
Örnek No: 79						x	
Örnek No: 80						x	
Toplam	72	53	14	10	16	80	61

Tablo 2: Bitkisel Bezeme Türleri Tablosu

Bitkisel Bezeme Türleri Tablosu																			
Süsleme Öğeleri	Kalıp Örnek No	Karanfil	Gül	Lale	Papatya	Kasımpatı	Menekşe	Nergis	Sümbül	Antoryum	Başak	Yıldız Çiçeği	Mine Çiçeği	Akasya Çiçeği	Horoz İbizi	Stilize Selvi Ağacı	Nar Çiçeği	Yaprak Güzeli	Tomurcuk
Örnek No: 1	x																		x
Örnek No: 2	x																		x
Örnek No: 3	x																		x
Örnek No: 4	x																		x
Örnek No: 5	x																		x
Örnek No: 6	x																		x
Örnek No: 7		x																	x
Örnek No: 8		x										x							x
Örnek No: 9		x																	x
Örnek No: 10		x																	x
Örnek No: 11		x																	x
Örnek No: 12		x																	x
Örnek No: 13			x																x
Örnek No: 14			x																x
Örnek No: 15			x																x
Örnek No: 16			x																x
Örnek No: 17			x																x
Örnek No: 18			x																x
Örnek No: 19			x																x
Örnek No: 20											x								x
Örnek No: 21											x								x
Örnek No: 22				x															x
Örnek No: 23				x															x
Örnek No: 24				x															x
Örnek No: 25				x															x
Örnek No: 26				x															x
Örnek No: 27				x															x
Örnek No: 28				x															x
Örnek No: 29					x														x
Örnek												x							x

Tablo 3: Geometrik Bezeme Türleri Tablosu

Geometrik Bezeme Türleri Tablosu															
Süsleme Öğeleri	Dikdörtgen	Nokta	Elips	Eşkenar dörtgen	Zikzak	Yamuk	Çizgi	Spiral	Daire	Üçgen	Çarkıfelek	Yıldız	Damla	Çizgi	Kare
Kalıp Örnek No															
Örnek No: 51	X														
Örnek No: 52		X													
Örnek No: 53			X	X											
Örnek No: 54				X	X										
Örnek No: 55					X	X									
Örnek No: 56					X		X								
Örnek No: 57								X							
Örnek No: 58									X	X					
Örnek No: 59		X													
Örnek No: 60											X				
Örnek No: 61									X						
Örnek No: 62												X			
Örnek No: 63		X							X				X		
Örnek No: 64		X							X	X					
Örnek No: 65			X											X	
Örnek No: 66			X	X						X					
Örnek No: 67					X					X			X		X
Örnek No: 68										X		X	X		X
Örnek No: 69		X							X	X			X		X
Örnek No: 70		X							X	X			X		X
Toplam	1	6	3	3	4	1	1	1	6	7	1	2	5	1	5

Tablo 4: Figürlü Bezeme Türleri Tablosu

Figürlü Bezeme Türleri Tablosu					
Süsleme Öğeleri	Kelebek	Geyik	Horoz	Kuş	İnsan
Kalıp Örnek No					
Örnek No: 71	X				
Örnek No: 72	X				
Örnek No: 73		X			
Örnek No: 74		X			
Örnek No: 75			X		
Örnek No: 76				X	
Örnek No: 77				X	
Örnek No: 78				X	
Örnek No: 79				X	
Örnek No: 80					X
Toplam	2	2	1	4	1

Tablo 5: Kalıp Türleri Tablosu

Kalıp Türleri Tablosu			
	Kontur Kalıp	Dolgu kalıp	Elvan Kalıp
Kalıp Örnek No			
Örnek No: 1	x		
Örnek No: 2	x		
Örnek No: 3	x		
Örnek No: 4	x		
Örnek No: 5	x		
Örnek No: 6	x		
Örnek No: 7	x		
Örnek No: 8	x		
Örnek No: 9	x		
Örnek No: 10	x		
Örnek No: 11	x		
Örnek No: 12	x		
Örnek No: 13	x		
Örnek No: 14	x		
Örnek No: 15	x		
Örnek No: 16	x		
Örnek No: 17	x		
Örnek No: 18	x		
Örnek No: 19		x	
Örnek No: 20	x		
Örnek No: 21	x		
Örnek No: 22	x		
Örnek No: 23	x		
Örnek No: 24		x	
Örnek No: 25	x		
Örnek No: 26		x	
Örnek No: 27	x		
Örnek No: 28	x		
Örnek No: 29	x		
Örnek No: 30	x		
Örnek No: 31		x	
Örnek No: 32	x		
Örnek No: 33	x		
Örnek No: 34	x		
Örnek No: 35	x		
Örnek No: 36		x	
Örnek No: 37	x		
Örnek No: 38	x		
Örnek No: 39	x		
Örnek No: 40	x		
Örnek No: 41	x		
Örnek No: 42	x		

Örnek No: 43	x		
Örnek No: 44	x		
Örnek No: 45		x	
Örnek No: 46	x		
Örnek No: 47	x		
Örnek No: 48	x		
Örnek No: 49	x		
Örnek No: 50	x		
Örnek No: 51	x		
Örnek No: 52	x		
Örnek No: 53	x		
Örnek No: 54	x		
Örnek No: 55	x		
Örnek No: 56	x		
Örnek No: 57	x		
Örnek No: 58		x	
Örnek No: 59	x		
Örnek No: 60	x		
Örnek No: 61	x		
Örnek No: 62	x		
Örnek No: 63	x		
Örnek No: 64	x		
Örnek No: 65	x		
Örnek No: 66			x
Örnek No: 67	x		
Örnek No: 68	x		
Örnek No: 69	x		
Örnek No: 70	x		
Örnek No: 71	x		
Örnek No: 72	x		
Örnek No: 73	x		
Örnek No: 74	x		
Örnek No: 75		x	
Örnek No: 76		x	
Örnek No: 77	x		
Örnek No: 78	x		
Örnek No: 79		x	
Örnek No: 80		x	
Toplam	68	11	1

Tablo 6:Kalıp Oyma Teknikleri Tablosu

Kalıp Oyma Teknikleri Tablosu				
Kalıp Örnek No	Makine Oyma	Az Derinlikli Yüzey Oyma	Çok Derinlikli Yüzey Oyma	Az Derinlikli Yuvarlak Satırlı Oyma
Örnek No: 1		x		
Örnek No: 2		x		
Örnek No: 3	x			
Örnek No: 4	x			
Örnek No: 5		x		
Örnek No: 6		x		
Örnek No: 7				x
Örnek No: 8			x	
Örnek No: 9	x			
Örnek No: 10	x			
Örnek No: 11	x			
Örnek No: 12	x			
Örnek No: 13	x			
Örnek No: 14	x			
Örnek No: 15	x			
Örnek No: 16				x
Örnek No: 17				x
Örnek No: 18			x	
Örnek No: 19		x		
Örnek No: 20	x			
Örnek No: 21	x			
Örnek No: 22			x	
Örnek No: 23	x			
Örnek No: 24		x		
Örnek No: 25		x		
Örnek No: 26		x		
Örnek No: 27		x		
Örnek No: 28		x		
Örnek No: 29				x
Örnek No: 30				x
Örnek No: 31		x		
Örnek No: 32		x		
Örnek No: 33		x		
Örnek No: 34		x		
Örnek No: 35		x		
Örnek No: 36		x		
Örnek No: 37		x		
Örnek No: 38		x		
Örnek No: 39		x		
Örnek No: 40		x		
Örnek No: 41		x		
Örnek No: 42		x		

Örnek No: 43		x		
Örnek No: 44		x		
Örnek No: 45		x		
Örnek No: 46		x		
Örnek No: 47		x		
Örnek No: 48		x		
Örnek No: 49		x		
Örnek No: 50		x		
Örnek No: 51		x		
Örnek No: 52	x			
Örnek No: 53		x		
Örnek No: 54			x	
Örnek No: 55		x		
Örnek No: 56		x		
Örnek No: 57		x		
Örnek No: 58		x		
Örnek No: 59		x		
Örnek No: 60		x		
Örnek No: 61		x		
Örnek No: 62		x		
Örnek No: 63		x		
Örnek No: 64		x		
Örnek No: 65		x		
Örnek No: 66			x	
Örnek No: 67		x		
Örnek No: 68		x		
Örnek No: 69	x			
Örnek No: 70		x		
Örnek No: 71		x		
Örnek No: 72		x		
Örnek No: 73	x			
Örnek No: 74		x		
Örnek No: 75		x		
Örnek No: 76		x		
Örnek No: 77	x			
Örnek No: 78		x		
Örnek No: 79				
Örnek No: 80	x			
Toplam	17	53	5	5

Tablo 7: Kalıpların Bugünkü Durumu Tablosu

Kalıpların Bugünkü Durumu Tablosu				
Kalıp Örnek No	Sağlam	Aşınmalar Var	Kopmalar Var	Çatlamalar Var
Örnek No: 1		x		
Örnek No: 2	x			
Örnek No: 3	x			
Örnek No: 4	x			
Örnek No: 5	x			
Örnek No: 6		x		
Örnek No: 7		x		
Örnek No: 8	x			
Örnek No: 9	x			
Örnek No: 10	x			
Örnek No: 11	x			
Örnek No: 12	x			
Örnek No: 13	x			
Örnek No: 14	x			
Örnek No: 15	x			
Örnek No: 16		x		
Örnek No: 17		x		
Örnek No: 18	x			
Örnek No: 19	x			
Örnek No: 20	x			
Örnek No: 21	x			
Örnek No: 22	x			
Örnek No: 23	x			
Örnek No: 24	x			
Örnek No: 25				x
Örnek No: 26	x			
Örnek No: 27	x			
Örnek No: 28				x
Örnek No: 29		x		
Örnek No: 30	x			
Örnek No: 31	x			
Örnek No: 32		x	x	
Örnek No: 33	x		x	
Örnek No: 34	x			
Örnek No: 35	x			
Örnek No: 36	x			
Örnek No: 37		x	x	
Örnek No: 38	x			
Örnek No: 39	x			
Örnek No: 40	x			
Örnek No: 41			x	
Örnek No: 42		x		

Örnek No: 43	x			
Örnek No: 44	x			
Örnek No: 45	x			
Örnek No: 46		x		
Örnek No: 47			x	
Örnek No: 48		x		
Örnek No: 49		x		
Örnek No: 50		x		
Örnek No: 51	x			
Örnek No: 52	x			
Örnek No: 53	x			
Örnek No: 54	x			
Örnek No: 55	x			
Örnek No: 56	x			
Örnek No: 57		x		
Örnek No: 58		x		
Örnek No: 59	x			
Örnek No: 60		x		
Örnek No: 61	x			
Örnek No: 62		x		
Örnek No: 63		x		
Örnek No: 64	x			
Örnek No: 65	x			
Örnek No: 66	x			
Örnek No: 67		x		
Örnek No: 68	x			
Örnek No: 69	x			
Örnek No: 70	x			
Örnek No: 71	x			
Örnek No: 72	x			
Örnek No: 73	x			
Örnek No: 74			x	x
Örnek No: 75	x			
Örnek No: 76	x			
Örnek No: 77	x			
Örnek No: 78		x		
Örnek No: 79	x			
Örnek No: 80	x			
Toplam	51	20	6	3